

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések

= Megállapodás szerint

Nyiltér soronként

Kéziratokat

nem küldünk vissza

A termelő és közvetítő.

Aratás után vagyunk. Megindult a magyar föld terményeinek értékesítése. A termelő és közvetítő kereskedelem egymáshoz való viszonya most a legszembetűnőbb.

A termények értékesítése egymásra utalja a gazdát és a kereskedőt. Ennek az egymásra való utaltságnak szükségképpen érdek-közösséget kellett volna teremtenie s ehelyett inkább az ellentétek nőnek úgy, hogy a gazda és a kereskedő ugyszólván küzdő felek és nem szövetséges társak, akik együttes munkával iparkodnának a földnek jövedelmét s a saját munkájuknak jutalmát biztosítani.

A helyzet magyarázata az, hogy az ár-alakulást a közvetítő kereskedelem helytelen irányban való fejlődése hátrányosan befolyásolja s a gazdák rovására a világpiacon olyan kedvezőtlen konjunkturákat tudott teremteni, amelyek a földjáradékot lenyomták, a gazda jövedelmének fokozatos emelkedését megakasztották s amíg a termelőhöz legközelebb álló kereskedelemnek kezét-lábát békóba verték, a felsőbb régiókban, ahol a nagytőke csinálja a szelet és vihart, valóságos orgiákat ült a spekuláció.

Egy nagyhirű államférfi, aki nem volt elfogult agrarista, néhány év előtt arra a kijelentésre fakadt, hogy a legrosszabb helyzete van annak, aki a földjéből akar megélni. Ez pedig nem csupán a mezőgazdaság válságos helyzetére vonatkozott, hanem arra az eltagadhatatlan igazságra, hogy a földbirtok a mai gazdasági rendszerben a befektetett tőke és munkaértéknek megfelelő jövedelmet nem képes meghozni.

A helyzet ma már valamivel jobb, mint hat év előtt, amikor az említett szavak elhangzottak, de a javulás nem a közgazdasági viszonyokban beállott változásnak, hanem politikai okoknak a követke-

ményei. Más államok ugyanis igyekeztek a ferde irányzatot megkorrigálni s intézkedéseik olyan helyzetet teremtettek, amelyek a magyar gazdát — a mi kormányaink passzív magatartása mellett is — előnyökhöz juttatták. Így például a szarvasmarha árának emelkedését jórésben az európai közgazdasági politikának köszönhetjük.

Annak dacára azonban, hogy a mezőgazdasági depressio bilincsei itt-ott lazulnak, még mindig nagyon jogos a termelők panasza a termények értékesítése tekintetében. Bebizonyított dolog, hogy a közvetítő kereskedelem haszna sokszor nagyobb, mint a termelőé, mert amíg a termény a gazdától a fogyasztóig jut, annyi kézen megy keresztül, hogy vagy a gazdának, vagy a fogyasztónak szükségtelen és nélkülözhető munkát kell megfizetnie.

A kereskedelem nem nélkülözhető. Tudja minden gazda, hogy a kereskedelemnek át kell engednie a jövedelem egy bizonyos hányadát; tudja a fogyasztó is, hogy ingyen nem hozza a helyébe senki a mindennapi szükségleteinek kielégítésére szükséges dolgokat. De hogy a spekuláció nagyobb hasznot szerezhesen magának, mint az, akié a föld, aki a magot elvetette, learatta, keserves munkájának minden eredményét kockáztatta, ez már ellenkezik a méltányossággal.

Az agrár törekvéseknek egyik sarkalatos tétele: a fogyasztóknak a termelőkhöz való közelebb hozása. Tudták jól a német agráriusok is, hogy amíg a mezőgazdasági termékeknek a közvetítők kezén keresztül vezető hosszú vándorutját meg nem szüntetik, a mezőgazdaság válsága ellen alig van gyógyszer. De érdeke ez a fogyasztó közönségnek is, amely szintén megszabadul a közvetítési díjak egy részétől. Ez a közös érdek teremtette meg Németországban a mezőgazdasági s értékesítő szövetkezeteket. A német agráriusok nem falusi grajzlerájo-

kat, hanem magtárszövetkezeteket létesítettek.

A közvetítő kereskedelem tulkapásainak nálunk még tápot adott az, hogy a magyar gazdában nincs egy morzsányi kereskedelmi szellem. Tulságosan konzervatív, ragaszkodik a hagyományokhoz, a gazdálkodás régi módjaihoz s nem akarja észrevenni, hogy az élet sokkal gyorsabb tempóban halad, mint amennyire a gazdálkodás intenzitása fejlődik. Vállalkozási kedv nincs, új termelési ágakra való áttérés rendkívül lassan megy.

A németek azt tartották, hogy Magyarország Észak-Európa éléskamarája. A nagy Alföld s a Dunántul legnagyobb része alkalmas kerti művelésre gyümölcstermelésre, állattenyésztésre, amelyek a búzánál sokkal nagyobb jövedelmet nyújtanak s aránytalanul több embernek adnak foglalkozást, mint a gabona. És most tessék megnézni a budapesti vásárcsarnokot. Rengeteg olyan külföldi termék jön be hozzánk, amelyet nem csak a hazai fogyasztásra, hanem kivitelre is lehetne termelnünk. Szerb baromfi, olasz zöldség, gyümölcs stb. grasszál a budapesti piacon.

A vidéki nagyobb városokban mindentütt megtelepszik a bolgár kertész, aki tízszeres haszonbért fizet a földekért, felállítja az öntöző kereket s elárasztja a piacot zöldséggel.

A baromfitenyésztés még mindig kezdetleges, mezőgazdasági házi iparunk a kosárfonásban s a kaszanyéi faragásban kimerül.

A magyar gyümölcsről már könyveket is írtak, rámutatva arra, hogy a gyümölcs kivittel mekkora sikereket lehetne elérni. Igaz, hogy a kivitel egyidőben emelkedett is, de most már a spanyolok is kiszorítanak bennünket a német piacokról s a franciákkal meg éppenséggel nem tudunk versenyre kelni.

Hozzászoktunk a buzatermeléshez, az

MIT IGYUNK?

gyünk mohai Ágnes-
gyünk mohai Ágnes-
gyünk mohai Ágnes-
gyünk mohai Ágnes-

hogyan egészítsük meg a természetes szén-savas ásványvizet erre a legbiztosabb óvszerrel. A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szén-savdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. — A forráskezelőség. **Kedvelt borvíz!**

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál Zalaegerszegen.

Mai számunk 14 oldal

ökörneveléshez s a közvetítő kereskedelemre bizzuk magunkat. Nincs bennünk elég élelmesség, tanulmányosság és vállalkozási kedv. Ezért könnyű nálunk a dolga annak, aki élelmesebb, aki nemcsak a földet turja, hanem egy kicsit üzletember is.

Ezért kellene a gazdának több kereskedelmi ismeret, mint uri passzió és időtrábló közszereplés.

Villamvilágítási szerződésünk.

A f. hó 14-én tartott képviselőtestületi üléssel a sok port fölvert villamvilágítás aktái lezáródtak. Az eredmény, amint a tények igazolják, annak a számban sem jelentéktelen kisebbségnek adott igazat, amely az 1905 évi június hó 5-én tartott képviselőtestületi határozat ellen állást foglalt és álláspontjának védelmében kitarított a legvégsőig. Midőn a szerződést a legfelsőbb fórum is helyben hagyta, midőn annak keresztülvitelét már semmi sem akadályozhatta meg, ez a kis tábor tovább küzdve apellált a nagy közönségre.

A közönség körébe átvitt harcot annál nagyobb hévvel folytathatta, mert Faragó Béla révén birtokunkban volt az az adat, amely Kőszeg és Zalaegerszeg városokkal alig fél év leforgása előtt kötött szerződéseknek a laikusok előtt is szembe ötlő különbségeit föltárta.

Hála a város t. közönségének a kitartásért.

A kitartás eredménye az, hogy nemcsak az egyesek, a magánfogyasztók jutottak jelentékeny haszonhoz, de a város, mint testület is tetemes veszteséget tudott visszahódítani annak dacára, hogy a szerződés által teljesen kötve volt.

Hogy a várost és a közönséget ért haszon nagyságáról némi képet is szerezhessen a t. közönség, ide iktatom azon pontokat, melyekben a mi szerződésünk és Kőszeg város szerződéséi eltértek, egyben jelezve azt az eredményt is, melyet kitartásunkkal elérni sikerült.

Régi szerződés 6 §. A gyár a város közhasználatu épületei világítására az áramot 20%-al, erő átviteli célokra 10%-al olcsóbban adja, mint a magánosoknak.

Javított szerződés 7 §. Közhasználatu épületek világítását 30%-kal, erő átviteli célokra 15%-al adja olcsóbban.

E szakasz megváltoztatásával a városra jutó hasznót csak a zárómérleg fogja feltüntetni, de minden esetre 10%, illetve 5%-kedvezményt jelent a városnak.

8 §. Közvilágításért fizet a város 5 évig 6000 K-t, 6 évtől tovább 8000 K-át. A módosított szerződés szerint állandóan 6000 K-át fizet. Ha a szerződés által történt föltétlen lekötöttséget, azaz 11 évet veszünk is alapul, nyertünk e rövid idő alatt 12.000 K-át.

9 §. A város haszonrészesedése az 1-5 évig 0%, 6-10 évig 20%, 20-50-ig 30%.

10 §. Módosítás: 1-5 évig 20%, 6-20 évig 50%. E szakasz szerint a város az 1-5 évig 20% és 6-10-ig 30%-al több haszonban részesül, mint a régi szerződés szerint. Az ezen szakasz alapján elérhető haszonrészesedést csak az évi nyereség ismerete adhatja meg, mert ennek növekedésével emelkedik a haszonrészesedés is. Ha így hozzávetőleg szerény 3000 K-ban veszünk is az átlagos nyereséget, úgy az ez alapon elért haszon 10 év alatt kitesz 7500 K-át.

11 §. Közvilágítási lámpák szaporítása esetén egy 3500 órás 16 gyertyafényű egész éjjeli lángért 40 K-át, 1200 órás féléjjeli lángért 25

K-át és 1200 órás ívlámpáért 1000 K-át fizet a város. Most a 3500 órás egész éjjeli lángért 30 K-át, 1565 órás féléjjeli lángért 20 K-át és 1565 órás ívlámpáért 700 K-át fizet a város. Ha városunk fejlődését figyelembe vesszük, úgy a közvilágítási lámpák szaporodását föltétlenül előírhatjuk úgy, hogy 3 év után 25 egész és 25 fél éjjeli lánggal több lesz a jelenleginél.

E számítás véve alapul, e szakasz szerint megtakarít a város a lekötött 11 éven belül: 3000 K-át, és a féléjjeli lámpák, ívlámpák égetési órája 1200 helyett 1565, ami azt jelenti, hogy a féléjjeli lámpák nem 10, hanem 11 óráig fognak égni.

Az összes féléjjeli és ívlámpák ezen egy órai tovább égésén megtakarít a város — cirka — 250 K-át, ami 11 év alatt 2750 K.

12 §. Központi kezelés és felügyelet címén fizet a város évi 3000 K-át, illetve ennyit vesz ki a haszonból a gyár.

13 §. Most fizet évi 2000 K-át. A különbözöt 1000 K, amelyből az 1-5 éven át 20%, 6-10-ig 50% nagyobb haszonrészesedés illeti a várost, mint a régi szerződés szerint és így e címen nyert a város 4000 K-át.

14 §. Az ujjítási alapról szó sem volt, most kap a város az ujjítási alapra évi 3500 K-át és a tiszta haszon 10%-át, vagyis az 1-5 évben annak $\frac{8}{10}$ %, 6-11-ig $\frac{5}{10}$ %-át a gyár fizeti. Az ujjítási alapnak 3500 K. évi dotációjá a lekötöttség 11 éve idején kitesz: 38.500 K-át, a tiszta jövedelem 10%-ából a gyár által fizetendő jutalék a 11 év alatt, ha az átlagos évi jövedelmet 3000 K-ba vesszük is föl, kitesz: 2100 K-át.

Ha a városnak ezen kamatos kamatra gyümölcsöző évi jutalékból pénzbeli érték semmi sem maradna, minden esetre nagy érték az, hogy ezen összeg felhasználása ellenében valóban teljes jó karban fogjuk a bérlet leteltével átvenni a gyárat.

15 §. Az összes üzleti évekre községi pótlék és egyéb illetektől mentes a vállalat.

16 §. A módosított szerződés szerint 5 év után községi pótlékot és egyéb illeteket fizet a gyár.

Hogy ez a lekötöttség 6 éven át mi jövedelmet hoz a városnak, ahhoz az egyszerű számvetel nem elégséges, ezt csak azok tudják értékelni, akik az adókivetési ügyben járatosak és megtudják mondani már ma azt is, hogy az egyéb illetek címén mit fogunk mi fizetni 5 év múlva.

17 §. A megváltás 10 év után 20000 K, 15 év után 10000 K; most 10 év után 15000 K-a és 15 év után 7500 K-a. Tekintve azt, hogy a gyárat — szerény véleményem szerint — 10 év után magához kell váltani a városnak, az e címen szerzett haszon: 5000 K-át tess ki.

A város tehát a szerződés megjavításával a legridegebb számítás mellett is — nyer: 74.800 K-át.

Megjegyzem, hogy osakis a teljes lekötöttséget, v. i. 11 évet vettem számításom alapjául, mert — ha élelmesek leszünk, úgy 11 év elteltével önkezelésbe kerülhet a gyár és kamatot sehol nem számítottam. Ha a 20 évi szerződési időt s kamatokat is számítottam volna, így ezen összeg föltétlenül eléri a 150.000 K-t.

A magán fogyasztók eddig fizettek H. W. óránként 7 fillért, ma pedig csak 6 fillért.

Tekintve azt, hogy a szerződés ily alakban volt megkötése miatt a közönség nagy rétegében megnyilvánult az ellenszenv és tekintve azt is, hogy minden ujjításnak idő kell, míg az a közönség vérebe átmeleg és kellő támogatásban részesül és így messze vagyunk még attól az időtől, midőn a magánosok fogyasztása eléri a legmagasabb határt, mégis ha csak az első, nem

normális viszonyok között lefolyt kezdetleges fogyasztási év eredményét vesszük is irányadónak, a nagyközönség megmentett az 1 fillér megtakarítással 7400 K-át, vagyis 11 év alatt 81.400 K-át. Így az új szerződés szerint a város és közönségének 11 év alatt elért haszna minden kamat nélkül: 156.200 K.

Nem vádolom a felsőbb hatóságot, mert az — bár elég tekintélyes kisebbség volt a szerződés illetően megkötésének ellene, indokolhatta eljárását azzal, hogy a város testülete autonóm jogát respektálta.

Nem vádolom a képviselőtestület többségét sem, mert azoknak igen tekintélyes köztisztelőben álló tagjai — mint laikusok — nemcsak teljes bizalmukat helyezték a Ganz gyárba, de ennek, a tárgyalások folyamán, — ismételtlen kifejezést is adtak.

De nem tudom a sujtó ítélet alól fölmenteni azt a férfit, akit a város bizalma azért helyezett a város élére, hogy annak érdekeit föl- és lefelé megvédelmezze s aki — látva a tekintélyes számú kisebbséget, ismerve a szerződésnek ily alakban való megkötése ellen a közönség körében is feltámadt ellenszenvet, a 12-ik órában, akkor, mikor a képviselőtestületi tárgyalás előtt $\frac{1}{2}$ órával egy szembeülnőleg előnyösebb ajánlatot volt alkalmá látni, nem volt óvatos, nem tudott hivatása magaslatára emelkedni, s a szerződés tárgyalásának — tovább tanulmányozás előjából való elhalasztását nem akarta kieszközölni.

A polgármester e mulasztása a város és közönségének — évi 14.200 K különböséget jelent kamat nélkül.

Ha minden ténykedése előtt szemét hunyna is a város, ezt a mulasztását meg nem bocsájthatja soha.

Nem tudom — továbbá — megbocsájtani a Ganz gyár titkára, dr Ripka Ferenc urnak szereplését, aki amint a tények igazolták, a gyár intenciójával sem egyezően használta ki helyzetét a laikus képviselőtestületi tagok között és bizonytalán a gyárnak sem tett vele jó szolgálatot.

Végül nem tudom megbocsájtani Hollós J. műszaki tanácsos szereplését sem, aki — a város által díjazva, a Ganz gyár mellett tartott védőbeszédjével megnyerte az ingadozó képviselőket.

És most, mikor kötelességemhez híven beszámoltam a villamvilágítási szerződés pontjainak megváltoztatásában elért eredményről, újabb kötelességet vélek teljesíteni, mikor a Ganz gyár leküldött megbizottjának, dr Hoor Mór igazgatónak és Stark Lipót főmérnöknek köszönetet mondok. Az 5 tapintatos eljárásuk tette lehetővé, hogy e szerződés sérelmes pontjai minden nagyobb emóció nélkül reperáltattak.

Végül a nagy közönséghez van még pár kérés számomra. — Nem vehetik tőlem ezt tőlem rossz néven még azok sem, akik a villamvilágítási szerződés megkötése ellen, illetve annak megjavítása érdekében kifejtett akciókat nem nézték jó szemmel. — Amily önzetlenül, csak is városunk és annak polgárai jólétének előmozdítására irányult minden lépésem akkor, amikor harcba álltam, ép oly önzetlenül és csak is a város és annak polgárai jól felfogott érdekében fordulok most is a t. közönséghez ama kéréssel: *törekedjenek minél többen házaikba bevezetni a villamvilágítást.*

Ezzel 1. Tiszta, egészséges világítást kapunk, amely — mentől többben fogyasztjuk — annál olcsóbb lesz.

2. Emelkedik a város évi haszonrészesedése és így apad a községi pótlék és vele emelkedik a közvagyon.

Ha tehát látszólag többre is kerül a világítás, a községi pótléknál elért haszonnal részben visszatérül.

DROGERIA AZ ARANY KERESZTHEZ

Zalaegerszegen, az Arany Bárány átellenében

A legolcsóbb beszerzési forrás gazdasági, háztartási, betegápolási, gyógyszeranyagok, pipere- és illatszerekben

A kitünőnek bevált **Gentry kávé-keverék** kilója 3 korona 20 fillér.

3. A szerződés függeléké értelmében az elérendő 1000 K tiszta haszon esetén még 40 izzó lámpát kap a város az eddig fizetett közvilágítási bér ellenében, ami vajmi jó lenne mielőbb.

Tehát a közönségen fordul meg most ezen üzemből a várost érhető jövődelem fokozása.

A villamerőnek a nagyközönség által leendő fokozottabb fölhasználásával leszünk csak képesek emelni a közvagyonot, amely kell, hogy célja legyen minden a városát szerető, annak fölvirágozását szíven hordó polgárnak.

Amint biztam a t. közönségben akkor, mikor a gyár ellen a harcot fölvevők, ép úgy bizom most is, mikor városunk és így saját jól felfogott érdekünkben arra kérem, hogy: világítsanak villamossal. — Adja Isten, hogy ma se csalódjam!

Udvardy Vince.

Alakok.

(Demokraták.) A mai világban elméletben minden ember demokrata. Hiába, az idők lelke érzeti hatalmát mindenkivel s kényszeríti a legfoglaltabb embert is, hogy meghajoljon a hatalmasan terjedő demokrácia előtt.

De azért ne higyjük, hogy a demokratikus elv uralomra jutott az egész vonalon. A társadalom egyes rétegeiben a demokrácia még ma is csak illegitim hatalom, amelyet el kell ismerni, mert muszáj, s nem azért hajolnak meg előtte, mert belső meggyőződés diktálja.

A mi demokratáink nagy része igen furesa ember. A legtöbbnek Janus feje van. Az egyik arca, amely felfelé fordul, sugárzik a demokratikus eszmék fényétől; a másikon, amelyet a nagy tömeg felé kegyeskedik fordítani, a tekintély öntudata él, s ha merné, szeretné belekialtani a világba: tiszteljete és féljete engem, mert én különb vagyok mint ti; én a kiválók közé tartozom.

A mi társadalmunkat jellemzi a szükségbeili demokráciakodás. Befogadtuk a század uralkodó és vezérlő eszméit, de nem azért, hogy azt uralomra juttassuk s életünk alapelvevé tegyük, hanem hogy elraktározzuk, a szegre akasszuk, mint a puskát, hogy ha éppen szükség van rá, elővehessük.

Mert sokszor csakugyan nagy kényelem egy kis demokrácia. Amikor az ember önérettel vághatja ki a mellét, mondván: kutyánál vagy különb. Ellenben semmi szükség sincs rá, amikor valaki a saját becses személyének keres valami piadestált, amelyre felkapaszkodhassék s nagysággá fujhassa fel magát.

Az ilyen alak úgy jár, mint az a hiu asszonyka, aki — hogy magasabbnak lássék — a cipőjébe belül is sarkat rakat. Bizony kicsiny marad azért, akármennyire lábujjhegyre áll is. És ha a francia sarok elkopik, vagy egyet fordul a divat, a nagyságnak vége s akkor látszik csak meg, milyen icike picike teremtése az Istennek, amikor a földre kénytelen állni.

A mi demokráciáinknak egyik legjellemzőbb vonása a rang és a címkorság, amely dühöng az egész vonalon s annál nevétségesebb és szárnalmasabb, minél apróbb emberek körében üti fel a fejét. Mert úgy van vele az ember, hogy amíg valami sok évszázadra visszanyúl családja hajtásai hiuk a címekre s a rangjukra, amelyeket a múlt idő patinája díszít s a nagy vagyon ragyogása vesz körül, nem tűnik annyira szembe az emberi gyarlóság, mint a mikor csak amolyan mindennapi szürke alak akara a címek és rangoskodás dícsényében sütkérezni és nagyobb-nak látszani, mint amennyi. Az alap és indító ok

mindenütt egyforma és igazi demokrata szemében a gyarlóság fent és alant ugyanaz marad, csak hogy az egyiknek méntéségül szolgál, hogy ő már ezekkel a gyarlóságokkal megterhelve született a világra s az átöröklés törvényei uralkodnak felette, míg a másikat pusztán a hiúság hajtja. Saját maga teszi magát kiválóbba s az a furesa, hogy addig addig ágaskodik, amíg az emberek el is hiszik neki, hogy nagyobb.

Nincs egyetlen kultur nyelv, amelyben annyi kifejezés volna a rang megjelölésére, mint a magyarban. A kendtől a főméltóságu urig valami hatféle titulus van. És bámulatos találékonysággal nüanszirozzák még ezeket is. Így például emlékszem rá, hogy gyermekkoromban különbség volt ifiur és urfi között. Ifiurnak szőlították a falusi kocsimáros orvosnövendék fiát, míg az uraság csemetjének urfi cím dukált. Az egyik tudniillik csak ifju ur, a másik urnak a fia. És el nem hibázta volna az utolsó kocsigyerek sem megtartani a megfelelő címeket.

A falusi birót ezelőtt kenőnek tisztelték, később lett belőle biró gazda, ma már biró ur, nemsokára következik a polgármester méltóság.

Más a ténsur, más a tekintetes; irtózatos nagy a különbség a nagyság és a nagyságos asszony között s amikor a tekintetes ur nagyságossá avansziroz, napiparancsban kioktatják a szolgáit a címekről.

A hindu és a kínai nyelv persze még gazdagabb a titulusokban, mert nagy különbség az, hogy a mandarinnak üveg gombot szabad e a díszruháján viselni, vagy a copfjába milyen színű selymet fonhat. A copf! Ez nagy szerepet játszik a mennyei birodalomban s jelképe lett a maradiságnak, a hiúság külsőségeihez való merev ragaszkodásnak.

De hát ez a címkorság csak játék, felnőtt gyermekek gyönyörűségére. Akinek kedve telik, had mulasson vele. Senkinek sem árt, senkit sem bánt. A címek az előkelőség mértékei, már pedig az emberek szeretnek előkelők lenni, vagy előkelőknek látszani.

Az előkelőség hajhászása már azután ártalmas társadalmi nyavalya, mert az egyébként is pusztuló, szynlódó középosztályt, a lateinert keserves küzködésbe viszi. Az előkelőség hajhászásából származik a tulhajtott és szerfelélt ostoba irányban terjedő fényűzés; ezen alapszik az ugynevezett társadalmi kényszer, amely a takarón tul való rugdalozást követel. Mert hát a pozíciót nem szabad feladni. Igaz, hogy ez a pozíció csak olyan értéktelen és ingatag, mint a fent már idézett francia sarok, de azért nagy áldozatokat szed, mert egy icike—picike kis ingó—bingó alapocsán nehezebb balancirozni, mint a sáros anyaföldön eszímában járni végig az életet.

Mennyivel jobb volna, ha a jövő nemzedéket igyekeznének megszabadítani ezektől a maradi gyarlóságoktól, amelyek nem érnek egy hajító fát s az egyéni kiválóság érvényesülésének inkább gátjai, mint előmozdítói. De hát úgy látszik, a demokratikus irányzat egy kicsit visszafel fordult. A rangkorság, az előkelőség mezébe burkolt korlátoltság jobban terjed, mint valaha. Kiváltságok jegecesednek ki, amelyeknek jogcímét nem a demokratikus eszmék adnak. A munka megbecsülése csak ige, szóbeszéd. Bizonyos pályákon s bizonyos körökben többet ér a jól vasalt ruha és a címeres gyűrű, mint a munkás kéz, a képzett fő és az élet kötelességeinek teljesítése. Az anyákat nem az teszi tiszteltekké és kiválókká, ami a római matronát. Mert bizony felnevelhet valaki tiz derék fiut, ez nem akkora érdem, mint ha megtudta men-

teni azt a bizonyos látszatot, amely legalább is annyit ér, mint a görögütű.

A mi demokráciánkat közelről nem jó nézegetni. Különösen a középső osztályokban. Mert itt nagyon elvétve akad igazi. De tévedés volna azt hinni, hogy nincsenek igazi demokraták is. Vannak. És az a furesa, hogy legtöbb a születési és szellemi arisztokráciából kerül ki. Amire az előkelők azt mondják: könnyű nekik. Akinek egy milliója van, annak már nem kell a becsület. Aki ugyis kiválik a tömegből, minek annak a faláb? Az bátran járhat a földön is.

Iskolai értesítések.

Az állami főgimnáziumban a javító vizsgálatok aug. 30-án, a felvételi és a pótló vizsgálatok aug. 31-én lesznek. A következő iskolai évre a beiratások szept. 2., 3. és 4. napján tartanak. Beiratásnál a tanuló személyesen, a szülő, vagy gyám kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Az I. osztályba csak oly tanuló vehető fel, aki 9-ik évét már betöltötte; 12 évesnél idősebbek felvétele felett a tanári testület határoz. Mivel az első I. osztályba előreláthatóan a törvényben megengedett létszámon felül lesz a jelentkezők száma, kérjük a t. szülőket, irassák be I. osztályos fiaikat a beiratások első napján (szept. 2.), hogy az esetleg szükséges párhuzamos osztály felállításáról idejében gondoskodhassunk.

Az intézetbe ujonnan belépő tanulók a felvételnél bemutatják 1.) születési bizonyítványukat 2.) az előbbi évről szóló iskolai bizonyítványukat, illetőleg a népiskola IV. osztályáról szóló értesítő-könyvecskéjüket 3.) az újraoltásról szóló orvosi bizonyítványukat. Régi tanulóink csak előző évi osztálybizonyítványukat és a Rend-és fegyelmi szabályokat.

Az a tanuló, aki az elemi iskoláról bizonyítványt felmutatni nem tud, csak felvételi vizsgálat alapján irható be az I. osztályba. E vizsgálat tárgyai a magyar, földrajz, számtan és rajzolás, díja 20 K.

Beiratáskor felvételi és egyéb díjak címén minden tanuló 15 K. 20 fill. (új tanuló) 15 K. 30 fillért fizet, azonkívül az izraeliták 8, illetve (vidékiek) 12 K. hittani díjat.

Az évi tandíj 60 K, mely négy részletben fizethető, az első részlet legkésőbb októ. 15-ig. Kifogástalan magaviseletű, jóelemenletű, szegénysorsu tanulók szept. 15-ig az igazgatósághoz tandíjmentességért folyamodhatnak.

A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 5-én lesz, 6-án a tanulók magukkal hozzák összes tankönyveiket, hogy azok használhatóságáról az osztályfőök meggyőződhesen. Figyelmeztetjük a t. szülőket és a tanulókat, hogy régi kiadású rongyos és telefirkált könyveket ne vásároljanak, mert ilyeneket az iskolában használni nem szabad. Néhány szegénysorsu jó tanuló, aki azt a beiratás alkalmával kéri, a segítőegyesület lát el tankönyvekkel.

Az igazgatóság kéri mindazokat, akiknél eddig nem voltak diákok szálláson, de akik a következő iskolai évben tanulókat ellátásba venni szándékoznak, hogy ebbeli szándékukat minél előbb jelentsék be a főgimnázium igazgatóságánál.

A zalaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolában a tanulók beiratása az 1907—8-ik iskolai évre szeptember hó 2. 3. és 4-ik napján történik, d. e. 8—12-ig és d. u. 2—4-ig az igazgató irodájában. A tanévet szeptember 5-én reggel 8 órakor nyitjuk meg.



Sodronykerítések és mindennemű lakatosmunkákat
 csinos kivitelben készít
ZALAEGERSZEGEN Miszory Béla.

A folyó tanév végén (jun. 30, július 1., 2. és 3-án) felvett tanuló, ha szeptember 4-ig bezárólag nem jelentkezik személyesen beiratás végett, nemcsak a belépésre való jogosultságát veszti el, hanem egyúttal a befizetett felvételi díjat is.

A beiratás alkalmával, aki először iratkozik be iskolánkba, köteles a szülő vagy azok helyettesének kíséretében megjelenni és az előző évről szóló iskolai bizonyítványt, az újraoltásról szóló orvosi bizonyítványt, valamint keresztlevelét, illetőleg születési bizonyítványát is tartozik benyújtani. A középső és felső osztályba való beiratkozáshoz szintén bizonyítvány kell.

A felső kereskedelmi iskola alsó osztályába csak olyan tanuló jelentkezhetik a felvételre, aki a középiskola vagy polgári iskola negyedik osztályát minden tantárgyból (a latin nyelvtől eltekintve) nyilvános vagy magánaton sikerrel elvégezte és erről szabályszerű iskolai bizonyítványt mutat fel. Tizenhét évesnél idősebb tanuló felvétele felett a tanári testület határoz.

A tandíj egy évre 50 K, melyet kivételesen 4 részletben is lehet fizetni; ekkor az első részlet a beiratás alkalmával, a második december 1-ig, a harmadik március 10-ig, a negyedik május 1-ig befizetendő. Olyan tanuló, aki az illető tandíjrészletet a záros határidőig le nem fizeti, az intézetből kitiltandó, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre. (Szabályzat 14. §-a.)

A tandíjon felül minden tanuló kivétel nélkül a beiratás alkalmával 10 K felvételdíjat, azonkívül az izraelita vallású tanulók, ha helybeliek 8 K, ha vidékiek 12 K hitoktatási díjat is fizetnek. Az izr. hitoktatási díj elengedéseért az izr. hitközség elnökségéhez lehet folyamodni. A betegsegélyző díja 4 K.

Nem kötelezett tantárgyak tanulásaért (gépírás, gyorsírás) külön díj fizetendő. (Havonkint egy, illetve két korona.)

Szegénysorsu, jó magaviseletű tanulók tandíjmentességért csak abban az esetben folyamodhatnak, ha a megelőző évi iskolai bizonyítványukban a rendes tantárgyakból több vagy annyi jeles és jó jegyük van mint elégséges.

Tandíjmentességért a kérvény az igazgatóhoz adandó be és pedig az első félévi tandíj elengedéseért a beiratás alkalmával, a második félévi tandíj elengedéseért pedig február 3-ig.

A kérvényhez csatolandó az előző évi iskolai bizonyítvány, illetve a tanév első feléről szóló értesítő, valamint egy évnél nem régebb keletű szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvány annak a községnek az előljáróságától, mely községben a tanuló szülői vagy gyámja állandóan laknak.

A tandíjmentességben részesülő tanulók az iskolai segítő egyesülettől a szükséges tankönyveket kölcsön kaphják.

Zalaegerszegen a tanulók teljes ellátása 36—70 K-ért kapható. A szállás elfogadása csak az igazgató tudtával és beleegyezésével történhetik meg.

A pótló vizsgálatra engedélyt nyert tanulók augusztus 30-án délelőtt 8 órakor fognak vizsgálatot tenni.

A javító vizsgálat augusztus 31-én délelőtt 8 órakor kezdődik. Ekkor jöjjenek vizsgálatra a magánvizsgálatokon javító vizsgálatra utasított tanulók is.

A szeptemberi érettségi írásbeli vizsgálat szeptember 2-án reggel 8 órakor kezdődik. E vizsgálatra jogosult tanulók aug. 31-én jelentkezzenek.

A szeptemberi magánvizsgálatok az alsó és középső osztályból szeptember 6-án reggel 8 órakor, a felső osztályból aug. 30-án kezdődnek. Az igazgatóság.

Beiratás a kereskedő tanonciskolába. A zalaegerszegi kereskedő tanonciskolában az 1907—1908 tanévi beiratások f. évi szeptember hó 1-én (vasárnap) délután 3—5-ig eszközöltek a felső kereskedelmi iskola földszinti termében.

Felhívom a főnök urakat, hogy tanoncaikat a kitűzött időben annál is inkább beirassák, mivel

a beiratást elmulasztó főnököket az elsőfoku iparhatóságnál bejelenteni tartozom. A kereskedő tanonciskola igazgatósága.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata alapján figyelemztetjük érdekelt köreinket, hogy az Amerikában »First Hungarian oil and mining Co« (Első magyar kőolaj és ércbánya r. t.) név alatt alakult vállalat, mely hirdetéseiben arra hivatkozik, hogy a magyar kormány kedvezményeket, úgy szintén pénzségélyt helyezett neki kilátásba és hogy a társaság a hirneves galicziai petroleum területek szomszédságban 18.000 hold oly földnek tulajdonosa Magyarországon, a melyen petroleumot találtak: semminemű állami kedvezményben vagy segélyezésben nem részesült s ilyenek részére kilátásba nem helyeztettek, miért is tartózkodjanak ezen vállalat részvényeinek vásárlásától.

Amennyiben ily részvényeket már vásároltak volna, tudatjuk egyidejűleg, hogy az említett vállalat igazgatósága kötelező ígéretet tett, hogy az eddig befizetett részvényőket az aláíróknak visszafizeti.

Sopron, 1907 augusztus hó 15-én.

A soproni kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos rovat.

Közhirre teszem, hogy az 1907/8 évi ebösszeírás f. hó 26-tól 29-ig a város pénztáránál ki van téve; az érdekeltek azt a hivatalos órák alatt betekintheik és észrevételeiket augusztus 29-ig megtehetik.

Zalaegerszeg, 1907 évi augusztus 22-én.

Braunstein, tanácsos.

Gőzeke bemutató.

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvénytársaság folyó évi augusztus hó 29-én Sütics Derső ur nagyfaludi gazdaságában szabadalmazott, egy géprendszerű gőzekéjét az érdeklődő gazdaközönségnek üzemben fogja bemutatni.

A gőzeke 29-én egész délelőtt üzemben lesz tartva úgy, hogy a zalaszentiváni vagy kiskaludszentiváni állomásra bármely vonattal érkező gazdaközönség azt üzemben láthatja.

A vasuti állomásokról a bemutatás helyéhez gyalogszerrel könnyen el lehet jutni, azonban gondoskodva lesz arról is, hogy egy-két fogat rendelkezésre álljon.

Felkérjük a gazdaközönséget, hogy a gőzeke bemutatón minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjék.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület.

Hírek.

A király születésnapja. Ófelsége születése napját a szokott loyális tisztelettel ülték meg a város közönsége s a hivatalos körök. Kitűzték a nemzeti zászlókat s a kath. és izr. templomban hálaadó isteni tiszteletek voltak. A hatóságok tagjai a r. kath. templomban részt vettek a misén. Kivonult díszben az egész huszárosztály s a vármegyeház előtt helyezkedett el.

Szent István napja. Hagyományos kegyelettel ülte meg Zalaegerszeg város közönsége Magyarországot első királyának emlékeztetést. A középületeken lengő zászlók jelezték, hogy nem csak a

kath. egyház, hanem a magyar nemzet ünnepe is az a nap, amelyet az apostoli lelkű nagy király emlékeztetének szentelnek a magyar katolikusok. Délelőtt 10 órakor mise volt a r. kath. templomban, ahol megjelentek az összes hatóságok és bíróságok tagjai, valamint a honvéd huszár tisztikar.

Főispánunk itthon. Gróf Batthyány Pál főispán ur Öméltósága nyári szabadságáról visszatért és hivatalát átvette.

A vármegyeházról. Zalavármegye állandó választmánya tegnap ülést tartott, gróf Batthyány Pál főispán elnöke alatt. A választmány letárgyalta a vármegye kezelése alatt levő alapok s a gyámpénztár számadásait. Az ülésen a törvényhatósági bizottsági tagok közül nagyon kevesen jelentek meg. A szeptember 9-ére kitűzött közgyűlés tárgysorozatába felvett egyéb ügyeket a választmány szept. 2-án tartandó ülésében tárgyalja.

Eljegyzések. Szalay Sámuel zalaegerszegi állami elemi iskolai tanító eljegyezte Gaál Irénke urleányt Csánigban. — Horler János celldömölki kereskedő eljegyezte Domonkos Ilonka urleányt Zalaegerszegen.

Elölépítések és kinevezés. Monspart István zalaegerszegi és Lehrmann Béla tapolezai erdészsegédeket a földművelési miniszter erdészekké, Rottler József tapolezai főerdészt erdőmesterré nevezte ki. — A pénzügyminiszter Ruzsics Lajos okl. gazdaszt a pécsi pénzügyigazgatósághoz földadó nyilvántartási biztossá nevezte ki.

Gyászhir. Zechmeister Viktor náprádfai bérlő neje, szül. Grész Paula urasszony 62 éves korában elhunyt.

Jönnek a színészek. Szilágyi Dezső színigazgató a mult héten adta ki előleges színházi jelentését, amelyben jelzi, hogy szeptemberben Zalaegerszegre jön. A jelentésből látjuk, hogy a társulat új tagokkal gyarapodott s az igazgató a legújabb darabokat igéri. Szilágyi Dezső társulata a nyáron Keszthelyen játszott s meglehetősen pártolásban részesült.

A Zalavármegyei Honvéd Egylettől. A zalamegyei 1848/49 évi honvéd egylet a tisztikar tagjainak elhalálózása folytán ezidőszertint — a pénztárnok kivételével — tisztikar nélkül van; ez okból az egylet tisztelt tagjai a tisztikar megalakítása céljából f. évi szeptember hó 1-én d. e. 11 órakor Zalaegerszeg r. t. város házának nagytermében tartandó gyűlésre oly figyelemzettel hivatnak meg, hogy a mennyiben a tagok kellő számban meg nem jelenének s a tisztikar ez uttal sem volna megalakítható, a feloszlás iránt fog határozat hozatni és az alapszabályok 20. §-a értelmében 30 nap mulva újból összehívandó közgyűlésen a feloszlás ténye kimondatni s az egylet vagyonáról való intézkedés céljából ugyanazon §. értelmében a n. m. kir. Belügyministeriumhoz jelentés fog tétetni. Zalaegerszeg, 1907 augusztus 23-án. A zalamegyei 1848/49-ik évi honvéd egylet.

Nagylelkű adomány. Öméltósága özv. pallini Inkey Kálmánné urasszony a kath. legény egyletnek 30 K-t volt kegyes küldeni, amely nemes adományért ezuton is kifejezi halás köszönetét az elnökség.

A Csány szoboralap gyarapítására szeptember 8-án vasárnap a kaszabási kertben népünnepélyt rendeznek. Az ünnepélyen értékesítendő tárgyakat kér a bizottság a közönségtől. Az ajándék tárgyak Borbély György bizottsági taghoz küldendők.

Tanítók gyűlése Balatonfüreden. A Zalamegyei Általános Tanítótestület augusztus hó 27-én tartja Szalay Sándor tantestületi elnök vezetésével, a balatonfüredi gyógyteremben ezévi rendes közgyűlését. A tanítók és tanügy barátai nagy érdeklődéssel néznek ezen közgyűlés elé, melyen Batthyány Pál gróf, vármegyénk főispánja is meg fog jelenni. Az előadók sorában lesz dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, ki

A
SÓSKÚTI
(Vasmegeye.)
PAULA

forrás a legolesobb természetes ásványviz.

Páratlan borviz.

Kristálytisza és utolsó cseppig élvezhető. Felséges és külön üdítő ital ugy magában, mint cognacal, citrom- és gyümölcsnedv-kivonattal. — Kiváló gyomorviz! Teljesen friss töltés!

Egyedüli elárusítás Ján Ferenc urnál Zalaegerszegen.

16 deciliteres üveg (üveggel együtt) 16 kr.

az iskolai és az iskolán kívüli népművelésről fog felolvasást tartani. Dienes Károly esáktornyai állami tanfőképző intézeti tanár új rajzoktatásról fog értekezni.

Tanoncmunka kiállítás. A zalaegerszegi ipartestület székházában a múlt vasárnap nyitották meg a tanoncmunka kiállítását, amelyen az iparos tanoncok mintegy száz tárgyat állítottak ki. Iparunk fejlődése a tanoncok munkáinál is szembe tűnő. Különösen a vasipar volt szépen képviselve, de sok volt az elismerésre méltó asztalos ipari tárgy is. Iparos mestereinket elismerés illeti tanoncaik lelkiismeretes kiképezéséért, amivel közrehatnak abban, hogy a magyar ipar felzabardulhasson nyomott helyzetéből. Kár, hogy a kiállítás iránt a közönség nem tanusít nagyobb érdeklődést s hogy a kiállított tárgyakat már hétfőn legnagyobb részben széthordták. Többen Szent István papján akarták a kiállítást megtekinteni, de már csak néhány tárgyat láthattak.

Az első pacsai ügyvéd. Dr Kaszás Ádám Ödön Pacsán ügyvédi irodát nyitott.

Elementek a huszárok. A zalaegerszegi honvéd huszárosztály a múlt héten a Hatvan körül tartandó gyakorlatokra utazott. A legénységet s a lovakat a zalaegerszegi állomáson vagonirozták be. A néhány száz ló berakása nem járt nehézség nélkül s délutántól kezdve késő estig tartott.

Kalandos életpályák. Körülbelül husz évvel ezelőtt bejött Zalaegerszegre szolgálni egy hőtői szegény leányka, Gerencsér Mari. Meztelbős kis szolgáló volt, aki néhány forint bért kapott, amelyből alig telt egy kis ruhára való. De a leányka nagyon szép volt. Az Isten ritkán ad valakinek annyi testi szépséget, mint ennek a kis paraszt leánynak. Gyönyörű arányos termete, a sok erős munka dacára kis keze lába, feltűnő szép arca, mosolygó kék szeme s olyan remek arcbőre volt, hogy nem kellett arra szépítő szer soha. Nem esoda, hogy a városi uraknak feltűnt a kis Mari, akihez naponként járt a kisértő ördög valami vénasszony képében. Azután elérte a szegény leányok sorsa. Telt már cifra ruhára, szép cipellőre, amelyek feltűnőbbé tették a szépségét.

A szép leány azonban rövid idő múlva eltűnt Zalaegerszegről. Más városba ment, majd onnét is eltávozott s teljesen nyoma veszett. Senki sem tudta: hol s merre jár. Évek múlva tudták meg, hogy Braziliába került és rengeteg gazdag. Egyszer azután haza hozta a honvágy. Amikor először haza jött, akkor állott szépségének tetőpontján. Királynői toaettekben pompáztott s vagyont érő gyémántok ragyogtak rajta. Ékszerjeinek egy kis láda kellett. A foglalás nélküli drága kövek százezreket értek s ruhájára is felért egy kis göcseji falu értékével. Egy néger asszonyt hozott magával, aki a komorna teendőit látta el s braziliai szokás szerint séta közben urnője felett tartotta a hosszonyelű napernyőt.

Zalaegerszegen »Brazilianak« hívták a szép hölgyet, aki idehaza ugyancsak vidám életet élt. Naponként pezsgőzött, mulatott, felkereste és maga köré gyűjtötte rokonait s nem volt fukar az ajándékokban. Valósággal szórta a pénzt. Két házat is vett s az egyiket maga laktatta.

Néhány hónapi mulatás után a szép Brazília ismét visszatért új hazájába. Első látogatása után még talán kétszer volt itthon s megérkezése mindig nagy feltűnéssel járt. Ugyszólván senki sem tudta: honnét jön, hova megy s honnét származik kiapadhatatlan gazdagsága. Mindenféle kalandos hírek keltek szárnyra. Azt mondták, hogy egy milliárdos barátja s olyankor kel utra, amikor pártfogójának fiai, akik a tengerreket járják, atyjukhoz látogatónak mennek. Mert a fiuk gyűlölik a szép duennát. Azt is rebesgették, hogy valami gyanús üzlete van odaát Amerikában s új árúért, szép leányokért jár itthon. Egy időben a rendőrség is érdeklődött a szép asszony viszonyai iránt, de semmi biztosat nem tudott meg.

Ugy hírlik, hogy a kalandos élet tragikus véget ért. Gerencsér Mária ismét haza akart látogatni s állítólag végleg meg is akart telepedni rokonai körében. Egész vagyonát magával hozta. Utközben azonban megbetegedett s a hajón meghalt. Az Óceán lett a temetője; az örökké nyugtalan tenger fogadta mélyébe a kalandos szép asszonyt, aki egy hőtői viskóból indult el a nagyvilágba.

Egy másik kalandos életpályáról írnak Csáktor-

nyáról. Kájzer Marton gépész volt s Gyulán dolgozott, ahol beleszeretett egy leányba. A vagyonos szülők nem adták a leányt a szegény fiúnak, aki erre elbujdosott. Tíz év múlva most irt Csáktornyan lakó bátyjának. Ausztráliából, Szidneyből jött a levél, amelyben elmondja Kájzer, hogy először Hollandiába ment, onnét Angliába került, majd Pittsburgban dolgozott s később hajó gépész volt. A tengeren megbetegedett s kitétek a hajóról Szidneyben. Amikor a kórházból kikerült, rettenetes sorsa volt. Hónapokon át éhezett s nyomorgott, míg végre egy gyárba került gépésznek. Ma már saját gyára van s tekintélyes, gazdag ember. Új talál-mánya van, amely gazdaggá tette. Most pedig keresi régi szerelmét, hogy azt feleségül vegye. A leány azonban már nyolc éve férjhez ment.

Faiskoláért megjutalmazott tanítók. A m. kir. földművelésügyi miniszter, a magyar földhitelintézetnek a közönségi faiskola kezelő tanítók és gyümölcsfatenyésztést oktató közönségi kertészek részére, a gyümölcsfatenyésztés terjesztése és megismertetése körül szerzett érdemeik megjutalmazására kitűzött s 1907 évre adományozott 21 jutalomból, a ministerium kebelében az »Országos Magyar Gazdasági Egyesület« és az »Országos Magyar Kertészeti Egyesület« tagjaiból összeállított bíráló bizottság ítélete alapján, három jutalmat Zalavármegye három tanítójának adott. Ezek: Országh Kálmán alsólendvai tanító, ki a második nagy jutalmat 400 K-t, Monda Ferenc csesztregi tanító és Mikler Győző légrádi tanító, kik 200—200 K jutalmat kaptak egy-egy elismerő díszokmány kíséretében. Emlékeztünk szerint minden évben részesült zalavármegyei tanító a földhitelintézet szóbanforgó jutalmában, azt azonban, hogy huszonegy jutalomból az ország tanítói közül vármegyénk három tanítója kapott faiskolai jutalmat, — csakis örömmel és a faiskolák iránti szeretet fokozódásába vetett bizalommal vesszük tudomásul.

Zalamegyei ember amerikai börtönben. Kapeller Ferenc 9 évvel ezelőtt vándorolt ki Csabrendek-ről Amerikába, ahol erős munkával és takarékos-sággal körülbelül 400 dollárt szerzett. Kapeller folytonos összeköttetésben állott magyarországi rokonaival s két elárult öccsét addig csalogatta az újvilágba, míg azok is átvtorláztak az Óceánra. A három ember azután együtt dolgozott Peoriában. A két fiu azonban hamarosan rossz utra tévedt. Iszákos munkások és rossz asszonyok társaságába keveredtek s bátyjuktól megszöktek, magukkal vivén 25 dollár készpénzt. Kapeller Ferenc felkereste öccseit, hogy legalább a kisebbik fiut megmentse. Ezt magához vette s elindult vele Chicago felé munkát keresni. Később az idősebb fiu is meggondolta a dolgot s csatlakozott bátyjához. Az éjszakákat szabadban töltötték s egy ilyen alkalommal Kapeller arra ébredt, hogy 280 dollárról szóló bank könyvét s 75 dollár készpénzt ellopták, öccsei pedig megszöktek. Kapeller azt állítja, hogy ezen idő óta nem hallott a fiukról semmit. Amint néhány hét múlva Peoriába ment, hogy a bankban lévő pénzt felvegye, elfogták s közölték vele, hogy egyik öccsét megölték és őt vádolják a gyilkossággal. Kapeller most fogságban van s egyre ártatlanságát hangoztatja. Az amerikai magyarok védőt állítanak a részére s megkísérik kiszabadítani.

Fedák Zsazsa nyaralása. Az ünnepelt primadonna tótszerdahelyi birtokán nyaral s automobiljával beszánguldozza a vidéket. Ugy látszik, megszerette a szép Zalavármegyét, pedig egy ízben, amikor a Csány szoborbizottság küldöttje járt nála — azt izente a deputációnak, hogy semmi köze Zalához. A múlt héten a nagy Zsazsa Nagykanizsára is berándult, ahol természetesen hírnevéhez méltó feltűnést keltett.

Viharban. Máriatelepről írják a következőket egy kis paraszt fiu hőies viselkedéséről: Négy kővágóörsi fiu lement a Balaton partjára, ott elodott egy csónakot és abba beleültek. A gyermekek közül a legidősebb 12 éves, a másik három 6—8 esztendő. A csónakban nem volt evező és a szél a csónakot csakhamar a mély vízbe sodorta. Ekkor kitört a vihar és a kis vízi kalandorokat nagy rémület szállta meg. Ott kuporodtak a csónak fenekén és szivszorongva várták, hogy mi lesz velük. Az ég elsötétült, dörögni, villámlani kezdett, az eső patakokban zuhogott alá. Az ilyen égi koncert akkor is réme a gyermekeknek, ha biztos helyről nézik végig, képzelhetjük, milyen halálos aggodalmakat álltak ki az ingó, kormányától fosztott

csónakon. A hatalmasan tornyosuló hullámok át-át csaptak rajtuk és a gyermekek hiába sikoltottak segítségért, a vihar elnyelte a kiállást. Közben a csónakot egyre vitte a szél a tó közepe felé.

Bizonyára ott veszttek volna, ha a 12 éves fiuban nincs meg az a bámulatos lélekjelenlét és ügyesség, melynek jelét adta.

A tomboló viharban egymás után nyalábolta át a remegő gyermekeket és a csónak orrára vitte őket. Aztán a csónak aljáról fölemelte a mozdítható padlót és azzal kormányozni kezdte a csónakot. Óriási munka ez és nagy ügyességet igényel. Arra kell vigyázni, hogy minden hullám a hajó orrán, vagy hátulsó részén törjön meg, mert ha egy is oldalba kapja, menthetetlenül elvesznek. Három óra hosszat kormányozta a hősi fiu az elemek haragjának kitett csónakot, melyet evezők hiányában csak a szél vitt előre. Nagy munkát végzett, de mire elült a vihar és lezált az est, már ők is átértek a somogyi partra.

Mikor Máriatelepen és Fonyódon hire terjedt a kalandos utnak, jó dolguk lett a gyermekeknek. Uri körökben kaptak vacsorát és pénzt a hazautazáshoz, a kis kormányost pedig valóság-gal ünnepezték. Ez azonban nem sok örömet lelte a mulatságban, mert az óriási munka nagyon kimerítette. A gyermekek vissza utaztak Kővágóörsre, hol talán már elveszettek-ként siratták őket.

Tüzevész. Egy egész községet tett tönkre a múlt héten a tüzevész, amelyet hír szerint gyufával játszó gyermekek okoztak. Hetés falu a pacsai járásban, dombok közé élve fekszik. Meglehetősen népes község s amint elaprózód-tak az ősi nemesi birtokok — ugyanis az egész falut nemesek lakták — megosztották a beltelkeket is, szorosan egymás mellé épültek, minden rendszer nélkül. Összeszűfolt, egymás mellé hányt épületekből áll az egész falu. Utcája néhol nincs is, másutt annyira szűk, mint egy kerécsapás; az egyik házikó a domboldalon kapaszkodik meg, a másik majdnem közvetlenül felette van a parton. Talán egyetlen egy községe sincs a vármegyének, amely annyira megtartotta volna régi formáját, mint Hetés. Igazi tüzfészek. A százados borona épületek, zsuppos tetők, az udvarokon levő takarmány, szalma, ganajdomb csak növelték a veszedelmet. A falu utolsó háza, szokás szerint, a pásztorház, amely egész nap üres. A pásztor a mezőn őriz, a háznép dologra jár. A rozoga épület tövében játszott egy csomó gyerek. Tüzet raktak a fal mellett, ettől lángra lobbant a kalyiba és kész volt a veszedelem. A vörös kakas egyik háztetőről a másikra röpült s pokoli gyorsasággal terjedt a láng végig a falu. Az emberek kétségbeesve igyekeztek menteni, amit lehetett. Sok helyen azonban a szűk udvarokba bemenni sem tudtak. Másutt kirakták a butorneműt s az ott égett el az utcán. Repült a perje, égő csónak szálltak fel a levegőbe. A leégett épületek mellett halomba gyűlt a zsaratnok s a kormos falak közül vastag füst gomolygott. Mit tehetett az ember ekkora veszedelemmel szemben? Mindenki igyekezett menteni a magát, sokan emberfeletti munkát végeztek. Hiába. Elégett a falu nagy része. Hivatalos jelentés még nem érkezett; a leégett épületek száma s a kár még nincs hivatalosan megállapítva. Értesülésüleink szerint ötven épületnél több hamvadt el s ezenkívül rengeteg takarmány és szalma, butor, ruha stb. Sok embernek a rajta levő gunyáján kívül nem maradt egyebe s kétségbeesve néznek a jövő elé. — Itt gyors segítség kell. A hatóságok és a vármegye egész társadalma nyujtsanak segítő kezet nyomorba jutott véreink felé.

A pakodi önk. tüzoltó egyesület saját felszerelése javára a zalabéri urodalom fenyes erdejében jól sikerült táncmulatságot rendezett. A mulatságon megjelent a báró Gutmann család több tagja. Összes bevétel volt 174 K 40 f, kiadás 60 K 20 f, tiszta maradvány 114 K 20 f. Felülfizettek: báró Guttmann László 10 K, Ferenczi Győző, Németh István 5—5 K, Győri Samu, urodalmi segédiztek (Tölosány) 3—3 K, Pilesek N., Fischer Adolf 2—2 K, Vass József 1 K 30 f, Keszler József fiai, Egyed Károly, Polminder Ferenc, Molnár József, Rózsa István, Horváth József, Sándor István, Sövényi Ferenc, Böröndi János, Kulcsár Pál, Vácsonyi Ferenc, Cser Sándor, Günsberger Anna, Somogyi Vilma, Egyed Károlyné (Zalabér), Vass Gyula, Kis

János, Krauthacker N, Balázs József, Tarsoly János 1—1 K, Herczeg Sándor, Kardos Károly 60—60 f. A szíves felülfizetésekért ezúton is halás köszönését nyilvánítja a rendezőség.

Uj törvényhatóságok. Vármegyeszerte ismerik azt az mozgalmat, amelyet Nagykanizsa város aziránt indított, hogy önálló törvényhatósággá fejlesszessék. A sikerben kevesen bíztak s talán még kevesebben óhajtották, hogy önálló törvényhatóság legyen a városból. Legujabban azonban kedvező fordulat állott be ebben a kérdésben s nem lehetetlen, hogy Nagykanizsa kiválik a vármegyéből. Ezt pedig annak köszönheti, hogy Szombathely és Miskolc szintén önálló törvényhatóságokká kívánják fejlődni s kormánykörökből biztatást is kaptak arra nézve, hogy óhajtuk teljesíttetni fog. Ha pedig ez a két város tényleg törvényhatósági jogot kap, ugyszólván lehetetlen lesz elzárkózni attól, hogy Nagykanizsa kérelme is teljesedésbe menjen. Ugy értesülünk, hogy még több városnak törvényhatósági joggal való felhurázása van tervbe véve.

Öngyilkossági kísérlet. Leposa László nagykanizsai honvéd tiszthelyettes vasárnap este beszélt a Szarvas vendéglőbe s a szobájában vacsorázott. Alig félóra múlva a szobából lövés hallatszott. Rögtön kinyitották az ajtót s orvost hívtak. Az ifjú csakhamar jobban lett s mire tisztársai megérkeztek, már mosolyogva mondta: Bolondság az egész, rosszul találtam. A revolver egy rozoga 7 milliméteres fegyver volt s a golyó csak a bőrt hasította fel. A tiszthelyettes tetteinek okát csak századosának akarta megvallani.

Megölte a gép. Tóth Imre berzencei legény a cséplőgép mellett dolgozott mint etető. A legény vigyázatlan volt, a dob elkapta a kezét s borzalmasan összeroncsolta. Bevitték a nagykanizsai kórházba, ahol a karját amputálták, de a szerencsétlen ember az operáció után meghalt.

Keresd az asszonyt. Három nagykanizsai csavargó mulatott egy kurta koresmában. Később hozzájuk keveredett Bazsó János 17 éves suhanc, akit Rózsa Nándor felszólított, hogy szerezzen neki egy ideiglenes feleséget. A fiu vállalkozott az üzlet közvetítésére s a jeles társaság kivonult az utcára. Szemközt jött velük egy férfi és egy nő. A jókedvű ifjak azonnal el akarták rabolni a hölgyet, de a férfi ellenállt, a tulerő azonban elnyomta. Az asszonyt a rendőrök szabadították ki szorongatott helyzetéből. A jómadarokat feljelentették a törvényszéknél, amely egyenként 2, illetve 1—1 havi börtönt szabott ki az alkalmi egyesülés tagjaira.

Agyonnyomta a vasúti kocsi. A nagykanizsai vasúti állomáson Halász János munkás tolatás közben két kocsit közé került s néhány perc alatt meghalt. Valószínű, hogy Halász saját vigyázatlanságának esett áldozatul.

Mai számunkhoz a Clayton és Shuttieforth Ltd világhírű mezőgazdasági gépgyár katalógusa van csatolva, amelyre felhívjuk a gazdaközönség figyelmét.

Villámcsapás. Nagy zivatar vonult végig a sümegi járásban levő Óhid község határában f. hó 22-én, mely alkalommal Weiler Gáspár kereskedő 20 éves szolgálóját, amidőn a mezőről hazafelé igyekezett, az uton a villám agyonnyomta.

A régi 5 és 50 forintos államjegyeket (papirpénzek) f. évi augusztus 31-ig az osztrák magyar bank fiókiatézetei még beváltják, az ezután kézben lévő hasonló pénzek többé sehol be nem válthatók és teljesen értéküket veszítették.

A kékkuti savanyuvíz. Említettük már egy ízben, hogy Kékkut község határában egy savanyuvíz forrás van, amelyet Láng Mátyás papai cégg kibérelt s a vizet forgalomba hozza. Ugy értesülünk, hogy ezidén már 60 ezer pintesüveg vizet hordtak el a kékkuti telepről. A kékkuti forrást emberemlékezetet meghaladó idő óta ismerték, sőt annak is nyomára akadtak, hogy már a rómaiak idejében ismeretes volt s Kékkuton, amely a Mogentianán keresztül vezető út mellett feküdt, nyaralóhely vagy fürdőtelep fölé lehetett a római császárság idejében. Ki tudja, hány római nagy ur s hány legionárius enyhítette szomját a kékkuti savanyuvízzel, amely most kereskedelmi cikké lett egy élmes vállalkozó kezében.

Mese az írógépről. Ezuttal nem a kiváló író Szomaházy István művéről akarunk írni, hanem elakarjuk mondani olvasóinknak, hogy legujab-

ban Amerikában egy oly írógép került forgalomba, melynek szerkezete oly csodás, hogy valóban mesebe illő. Ezen írógépet Hammond, a világhírű amerikai mérnök találta fel és legnagyobb előnye kétségtelenül abban rejlik, hogy egy és ugyanazon írógép a világ minden nyelvére használható, legyen az magyar, német, szerb, angol, kínai, japán, török vagy héber. Ezen az írógép technika terén eddig megoldatlan problémát Hammond úgy oldotta meg, hogy az írógépen az összes 99 betű egy géprész képez, mindössze 10 gramm súlyú és egy másodperc alatt a gépbe betehető vagy kivethető. Hammond New-Yorkban óriási gyárat építtetett és ugy értesülünk, hogy immár Magyarországon is létesített fióktelepet, melynek vezetői Faragó testvérek Budapest, V., Arany János utca 8 szám. Ezen Hammond írógépek legujabb példányai nevezett cégnél megtekinthetők.

Elvesztett ékszer. A f. hó 19-éről 20-ára viradó éjjel reggeli 3¹/₂ óráig terjedő időben egy kisebb gyémántokkal borított amethyst mellű veszet el a Korona szálló éttermében. A becsületes megtaláló 10 korona jutalomban részesül, ha a helybeli rendőrségnél vagy Mausz ékszerésznél helyezi el.

Időjárás. A múlt héten még a mi szélsőségekben mozgó időjárásunk is meglepetést keltett. Délben még siettek az emberek a Zala vízbe, hogy meneküljenek a forróságtól s délután már dideregve gombolták be a felöltőt. Egy hirtelen szélroham elfújta a nyarat s meghozta az őszt. Az éjszakák rendkívül hűvösek, reggelenként a hőmérő + 5—6 R. fokot mutat. Az idő többnyire derült.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főrajzjegyzéket, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkel-, ezüst-, és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüstárak, hangszerek, acél- és bőrárak stb.-ről eredeti gyári árban.



Nikkel remontoir óra K 3—
System Roskopf patent óra K 4—
Svájci eredeti system Roskopf patent K 5.—
Bejegy. „Sas Roskopf“ nikkel rem. K 7.—
Ezüst remontoir óra „Gloria“ művel K 8:40
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel K 11:50
Ébresztőóra K 2.90. Konyhaóra K 3—
Schwarzwalder óra K 2:80. Kakukóra K 8:50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. —
Nincsen kockázat! Becserelés megengedve,
vagy a pénz vissza!

Első óragyár Brűx.

KONRÁD JÁNOS

cs. és kir. udvari szállító

BRŪX, 1352 szám. (Csehország.)

Pármai ibolya-szappan. E név alatt pár év óta egy *kitűnő mosó-szappan* van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya-illatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arebört finomítja, üditi ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arebőrűek is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árértékű szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. Egy darab ára 80 fillér, három darab 2 kor. 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcon. Kapható Zalaegerszegen D. Horváth Antal drogériájában és Kocsuba Emil gyógyszerésztárában.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

Jegyzőkönyv,

felvett Zalaegerszegen a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület 1907 évi augusztus hó 14-én tartott rendkívüli közgyűlésében.

Jelen voltak Hertelendy Ferenc elnöklete alatt: Koller István alelnök, Dezső Béla, Szentmihályi Dezső, Szűcs Dezső, Malatinszky Ferenc, Marton László, Vízlendvay Sándor, Thassy Lajos, Kőcza János, Kayser Vilmos, Bogay Máté, id. Tarányi Ferenc, Nunkovics Vilmos, Barcza László, Thassy Kristóf, Sélly Pál, Árvay Lajos, Pálffy László egyesületi tagok és Sárközy Viktor egyesületi titkár.

Elnök a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv

hitelesítésére Szűcs Dezső és Koller István urakat kéri fel.

Elnök megnyitó beszédjében rámutat ama körülményre, hogy a palini állami ménnek osztályozására a gazdák oly módon lettek az illetékes hatóság által meghíva, hogy az ott kiselejtezt ménnek, amennyiben tenyésztésre alkalmasak, a legtöbbet ígérőknek nyilvános árverésen el fognak adni. Ezzel elletében a loósztyályozás alkalmával a földművelésügyi minister kiküldötte kijelentette, hogy a kiselejtezt nyugoti ménnek nem fognak elárvereztetni, hanem kiirtatnak.

Felemlíti, hogy ezen eljárás által a kormány mintegy pressionálni akarja a gazdaközönséget, hogy a hidegvérű ménnek tenyésztésétől térjen el s maradjon meg a keleti fajta lovak tenyésztése mellett. Eltekintve attól, hogy a gazdák nem befolyásolhatók, miszerint a jövedelmezőbb nehéz fajta, hidegvérű lovak tenyésztésétől elálljanak, számos gazda tévedésbe ejtetett azáltal, hogy a meghívón a lovak nyilvános elárverezése lett hirdetve. A még Nyitra megyéből is megjelent gazdák csalódással távoztak el az árverésről.

Indítványozza, hogy írjon fel az egyesület a földművelésügyi kormányhoz s kérje meg, szüntetné be ezen eljárást s árvereztesse el a még tenyésztésre alkalmas nyugoti ménnek kiselejtezt egyedeit.

Közgyűlés az indítványt magáévá teszi s elhatározza, hogy ez értelemben a földművelésügyi kormányhoz felir.

I.

A gazdaköröknek nyújtandó segélyezések és kölcsönök módozataira vonatkozólag az elnök felhívására titkár előterjeszti az 1907 évi július 9-én tartott bizottsági ülés következő javaslatát:

A bizottsági ülés határozatilag kimondja, hogy csak azon gazdakörök anyagi segélyezését javasolja az egyesületnek, melyek alapszabályukat — ha még azokban bent nem foglaltatnék — akként módosítják, mint miként az a Sümegvidéki Gazdakör alapszabályában fel van véve, vagyis, hogy: »A gazdakörnél kint lévő és a gazdakör tulajdonát képező gépek és egyéb felszerelések felosztás esetén, az anyae egyesület tulajdonába mennek át.«

A gazdaköri alapszabályokban határozottan kifejezésre kell jutni annak is, hogy a gazdakörök mint az anyae egyesület szervei tartozékai, mint annak fiókjai működnek.

A gazdakörök a náluk levő gépekről készítsenek pontos leltárt s azokat minden évben terjesszék be — az időszakos változások pontos feltüntetésével — az anyae egyesülethez.

Tekintettel pedig arra, hogy a köröknél lévő gépek, melyek az anyae egyesület kizárólagos tulajdonát képezik, a többi gépekkel együtt az anyae egyesület tulajdonába mehetnek át s mivel ez alapon azokat a gazdakörök saját javukra nem értékesíthetik, javasolja a bizottság, hogy az egyesület vagyoni leltárában szereplő és a köröknél kint lévő gépek és eszközök 2379.39 krona leltári értéke az egyesület aktív vagyonából leírassék.

A gazdaköröknek adandó segélyeken kívül (tagsági járulék) a bizottság javaslata értelmében a gazdaköröknek, az egyesület vagyoni állapotának megfelelőleg, kölcsönök is adhatók, a gazdakör elnökének és igazgatósági tagjainak személyes obligatiója ellenében.

Bizottság végül javasolja, hogy a gazdaköröktől a taglétszám kimutatás bekérések, hogy ezek alapján a körök ereje megállapítható és részükre a segélyezés megadható legyen.

Az állatdíjazások megtartására vonatkozólag pedig javasolja a bizottság, hogy mindazon állatdíjazások kivételével, melyeket a gazdakörök kizárólag saját erejükből, az egyesület minden anyagi hozzájárulása nélkül rendeznek, az összes állatdíjazások, a földművelésügyi kormány hozzájárulásának jelzésével, az anyae egyesület nevében rendezendők, feltüntetve mindenkor a rendezést foganatosító gazdakörök közreműködését.

A gazdaköröknek adandó kölcsönökre vonatkozólag pedig javasolja a bizottság, hogy azok a tőke 6%-os törlesztése és a tőkének 4%-os kamatoztatása ellenében adassanak ki.

A gazdaköröknek adandó kölcsönökre vonatkozó kötelezvények pedig az egyesületi ügyész által szerkesztessenek meg egyöntetűleg.

Közgyűlés a javaslatot Koller István ama előterjesztésével, miszerint a Sümegvidéki Gazdakör a nála kint lévő kölcsönről utólagosan adjon obligatiót, egyhangulag elfogadja.

II.

A gazdátársadalmi érdekképviselet szervezésére vonatkozólag, a feltett kérdésekre közgyűlés következő választ adja.

1. A mezőgazdasági kamarák nagyobb területre kiterjedő hatáskörrel lévén alakíthatók, kérdés, hogy minő nagy legyen egy-egy kamarai kerület, illetve hogy az ország hány kamarai kerületre osztassék fel?

A mezőgazdasági kamarák nagyobb területi kiterjedéssel szervezendők, melyek száma ma azonban meg nem határozható, miért is azok felállítására olyan számban eszközölködő, hogy a szükség szerint a kialakulandó körülmények és viszonyoknak megfelelőleg tovább kiépíthetők legyenek.

2. A mezőgazdasági kamarák a törvények és rendeletek végrehajtásánál csak mint véleményező és javaslattevő testületek szerepeljenek-e, avagy kívánatos, hogy bizonyos ügykörben hatósági jogokkal is felruháztassanak s ha igen, minő hatósági teendőkkel lennének megbízandók?

A mezőgazdasági kamarák első sorban mint véleményező és javaslattevő testületek szerepeljenek, de szükség van arra is, hogy bizonyos hatáskörökben hatósági jogokkal is felruháztassanak, mivel ellenkező esetben a törvényes intézkedések számos eseteiben ezután is nélkülözniük kellene a hivatásos végrehajtó közegeket.

3. A mezőgazdasági kamarák kapcsolatban legyenek-e a területükön működő egyesületekkel, ha igen, minő legyen ez a kapcsolat?

A mezőgazdasági kamaráknak szoros kapcsolatban kell állni a gazdasági egyesületekkel. A gazdasági egyesületek mintegy functionáló szervei és összekötő kapcsolai a kamarák és gazdaköröknek, a kamarák határozatainak és actiójának végrehajtói gyanánt szerepeljenek.

4. 5. A kamarák az önmegadóztatás alapján létesítetté, kik legyenek a kamarai illeték fizetésére kötelezve s mi alapon történjék a kamarai illeték fizetése?

A kamarai illetékek csak a földbirtok után legyenek-e fizetendők, avagy a gazdasági téren működő nem földbirtokosok (bérlok, gazdatisztek, erdészek, állatorvosok, szakírók, tanárok, egyesületi alkalmazottak stb.) is kötelezve legyenek-e a kamarai illeték fizetésére s ha igen, ez mi alapon történjék?

A kamarai illeték fizetésére csak földbirtokosok legyenek kötelezhetők, míg a gazdasági intelligencia egyéb szereplői ez alól mentesíttessenek. A kamarai illeték fizetése a kataszteri tiszta jövedelem alapján állapíttassék meg.

6. A kamarai tagok választása minő szervezetben és minő alapon történjék. Minden kamarai illeték fizetésére kötelezett birjon-e választói joggal s a választói jog közvetlen vagy közvetett választás útján legyen-e gyakorolható s e jog gyakorlásánál tétessék-e különbség a kamarai illetékek fizetésére kötelezett városi és falusi lakosok között?

A kamarai tagok választása megyei felosztás vagyis közigazgatási járásonként eszközöltessék, úgy hogy minden járás saját érdekének képviseletére a neki megfelelő egyént a kamarába beküldhesse.

A ki a kamarának bármilyen alapon tagja, az egyúttal szavazati joggal is birjon. A kamarai illeték arányában méltányos, hogy a nagyobb illetéket fizető kamarai tag egy bizonyos skála szerinti szavazat többlettel birjon.

7. A kamarai illeték fizetésére kötelezettek kivül a gazdasági téren és a nép vezetése körül hivatásszerűleg foglalkozók (gazdatiszt, lelkész, tanító stb.) birjanak-e activ vagy passiv választói joggal?

A kik kamarai illetéket nem fizetnek, azok passiv választói joggal nem, csak activ választói joggal birjanak.

8. Minden választó birjon-e passiv választói joggal is, vagy ha nem, kik legyenek kamarai tagokká választandók?

Passiv választói joggal csak az oly kamarai tagok birjanak, akik kamarai illetéket fizetnek. Állapítsa meg a törvény azon minimumot, melynek határán alul, a fizetendő illeték alapján, valamely tag választható ne legyen.

9. Minő legyen a kamarai tagok száma s a tagok száma a törvényhatósági és rendezett tanácsú városok és közigazgatási járások, vagy községek számához, avagy a választók számához arányitva állapíttassék-e meg?

A kamarai tagok száma csak a kamarák számának egyidejű megállapításával határozható

meg helyesen, s azok száma a kamarában foglalt járások arányában állapíttassék meg.

10. Amennyiben a kamarai tagok száma a városok és járások számához arányitva állapíttassék meg, ugyanolyan számu taggal legyenek-e képviselve a törvényhatósági városok, rendezett tanácsú városok és a járások is?

A törvényhatósági joggal felruházott és r. t. városok csak fél annyi kamarai tagot küldhesse a kamarába, mint amennyit a közigazgatási járások küldhetnek.

11. Szükséges-e a kamarai rendszerben több tagozatot létesíteni, illetve a mezőgazdasági kamarák fölött egy országos kamarát, vagy tanácsot, vagy esetleg a kamarák keretében még kisebb körzetekre kiterjedő járási kamarákat alkotni s ha igen, minő legyen ezeknek a mezőgazdasági kamarákhoz való viszonya, illetve mi legyen a feladatuk?

A kamarák egy országos központban egyesítenők; járási kamarákra szükség nincs, a gazdasági egyesületek szerepeljenek mint végrehajtó, agitációs részszel foglalkozó szervek.

12. Azonnal léptetessenek-e életbe a kamarák az ország területén, vagy csak fokozatosan ott, ahol a sikeres működés feltételei már megvannak?

A mezőgazdasági kamarák az egész országban egyidejűleg léptetessenek életbe.

III.

Titkár jelenti, hogy a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége megkeresést intézett az egyesülethez, nevezze meg azon kiküldöttet, kikkel magát a pécsi országos gazdakongresszuson képviseltesse.

Elnök előterjesztésére közgyűlés Hertelendy Ferenc, Dezső Béla, Szücs Dezső, Kayser Vilmos tagtársakat az egyesületnek a kongresszuson való képviseletére felkéri, titkárt pedig a kongresszusra kiküldi.

IV.

Titkár jelenti, hogy Paur Ödön szövetkezeti főfelügyelő tagul jelentkezik.

Közgyűlés a bejelentést tudomásul veszi s Paur Ödönt a tagok sorába iktatni elrendeli.

V.

Titkár jelenti, hogy Németh Jenő zalaszentmihályi tanító azon kérelemmel fordult az egyesülethez, hogy hátralékos tagdíja engedtesse el.

Közgyűlés a tagdíj elengedésnek helyt nem ad, a hátralék behajtását elrendeli.

VI.

Titkár jelenti, hogy Perlak község ama megkeresést intézte az egyesülethez, hogy a f. évi október 22-én Perlakon megtartandó vásár alkalmával rendezendő állatdíjazásra 2—3 díjat adjon.

A gazdasági egyesület adományát az állatdíjazás hirdményein az érdekelt gazdaközönség tudomására hozza az előjáróság; egyúttal kéri, hogy az egyesület magát az állatdíjazáson képviseltesse.

Hertelendy Ferenc elnök indítványára a közgyűlés az állatdíjazás céljaira a kért 150 korona segélyt megszavazza, oly feltétellel, hogy az egyesületnek az állatdíjazáshoz való hozzájárulása a hirdményeken feltüntetessék s az állatdíjazásra képviseletében Sárközy Viktor egyesületi titkárt és még a később megnevezendő egyesületi tagokat kiküldi.

VII.

Titkár jelenti, hogy a »Patria« irodalmi részvénytársaságtól az állatdíjazásokhoz szükséges nyomtatott oklevél mintákat beszerezte, kéri közgyűlést, határozza el, melyik mintából fogja az oklevél űrlapokat beszerezni.

Közgyűlés a B mintájú oklevélnek szükség szerinti számban való beszerzésével a titkárt megbizza.

VIII.

Titkár jelenti, hogy a földművelésügyi miniszter tudatja az egyesülettel, miszerint a tündérlaki népies mintagazdaságot a kötelező 5 év elteltével feloszlatta s az ott elhelyezett gépeket és eszközöket a gazdaság tulajdonosának adományozta.

Tudomásul szolgál.

IX.

Titkár jelenti, hogy a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete az internátus céljaira küldött adományért köszönetét fejezi ki. Tudomásul szolgál.

X.

Titkár jelenti, hogy az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület hason szellemben való felterjesztés végett átir az egyesülethez, a lépfene miatti állatforgalmi korlátozások enyhítése tárgyában.

Közgyűlés elhatározza, hogy hason szellemben felir a földművelésügyi miniszterhez.

XI.

Titkár jelenti, hogy a Temesvármegyei Gazdasági egyesület átir az egyesülethez, intézzen felterjesztést a földművelésügyi és kereskedelemügyi ministerekhez a nyári munkaidény alatti ipari és vállalkozói munkálatok beszüntetése tárgyában.

Tudomásul szolgál.

XII.

Titkár jelenti, hogy a Bihar megyei Gazdasági Egyesület átir az egyesülethez az ipari szeszgyárak szeszcontingensének kisajátítása és a mezőgazdasági szeszgyárak között való felosztása tárgyában.

Közgyűlés hason szellemben való felirat elkészítésére utasítja a titkárt.

XIII.

Titkár jelenti, hogy az alispáni hivatal Szeptek község vásárszaporító kérelmét véleményező végett megküldte.

Közgyűlés a község kérelmét teljesíthetőnek nem találja, utasítja titkárt, hogy a véleményezést akként szerkessze meg, hogy amennyiben Szeptek község vásárai jelenleg olyan időbe esnek, hogy az a téli időjárás miatt rendszerint sikertelen, helyeztessék át inkább az eddig meglévő vásárok egyike a kérelmezett új vásár idejére.

XIV.

Titkár jelenti, hogy a földművelésügyi miniszter megküldte a szombathelyi volt urbéres legelő felosztás iránti kérelmét véleményező végett.

Titkár előterjesztésére közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a legelőfelosztást azon okból nem véleményezi, mivel a kis község lakosainak és állatállományának a legelő megfelelő s ha az nem a mai állapotában lesz fenntartva, hanem mint legelő okszerűen kezeltek, rendeltetésének meg is fog felelni. Utasítja titkárt a felterjesztésnek ilyen szellemben való megszerkesztésére.

Több tárgy nem lévén elnök az ülést bezárja.

Sárközy Viktor
g. e. titkár.

Hertelendy Ferenc
g. e. elnök.

A gabona határidő üzlet ellen.

A Z. G. E. felkérte a vármegye gabonakereskedőit, hogy a határidő üzletre vonatkozólag véleményt adjanak. A nagykanizsai gabonakereskedők e tárgyban értekezletet tartottak s állapontjukat a következőkben foglalták össze:

A tekintetes címnek folyó hó 1-én kelt köriratát vettük s köszönettel és nagy megnyugvással látjuk annak tartalmából, hogy a fedezetlen határidőüzlet kérdésében a gabonakereskedelem érdekeinek szemmel tartásával méltóztatnak foglalkozni.

A kérdés nagy fontossága arra indította alulírott nagykanizsai gabonacégek, hogy közös eszmecserét folytassanak, melynek egyértelmű megállapodásait a következőkben van szerencsénk tisztelettel közölni.

Teljes őszinteséggel és tárgyilagossággal felelünk azon kérdésre, vajjon mint effectív üzletekkel foglalkozó gabonakereskedők kívánatosnak tartjuk-e a fedezetlen határidőüzlet további fenntartását. — Reánk zalamegyei és nézetünk szerint a Dunántul tulnyomó részének gabonakereskedőire nézve a fedezetlen határidőüzlet fenntartása nem kívánatos s mai formájában egyenesen káros és veszedelmes. Budapest nem lévén a Dunántul gabonájának főpiaca, a tőzsdén kötött határidőügyletek nem képezhetik bázisát a mi árainknak, mert a mi vidékünk az osztrák déli és nyugati tartományok fogyasztását látja el s árának az itt szóba jövő vidékek természetes keresletének és kínálatának viszonyából kellene kialakulniok.

Igaz ugyan, hogy a határidőüzlet árjegyzései is a kereslet és kínálat eredményképpen keletkeznek, de ezen kereslet és kínálat tulnyomó részben mesterséges, látszólagos, mert olyan elemeknek van benne részök, a mely elemek távol állanak a legitim gabonakereskedéstől s valóban nincsenek arra hivatva, hogy az egész

ország gabonaárainak meghatározásában döntő szereppel bírjanak.

Azt is elismerjük, hogy a határidőüzlet sok tekintetben kényelmes és hasznosított azon vidékek gabonakereskedőire nézve, a mely vidékek földrajzi fekvésüknek fogva Budapest felé gravitálnak s ennél fogva árai szorosán alkalmazkodnak a budapesti jegyzésekhez. De ez a körülmény mit sem változtat azon tényen, hogy a határidőüzleti jegyzések lehetnek a határidőüzlet keresletének és kínálatának kifejezői, de nem azonosak az effectív termelés és effectív fogyasztás által kialakult viszonyok kifejezésével.

Azt is concedáljuk, hogy a határidőárak és effectívárak közötti különbség rendszerint a határidő bekövetkeztével kiegyenlítést nyer, de ez gyakran hónapokig eltart s addig teljesen önállóan, az effectívüzlet viszonyaira való tekintet nélkül alakulnak a határidőárak. Hogy ezen alakulás a folyó évben kivételesen emelkedő irányzatot követett, mit sem ront le azon tényből, hogy éveken át indokolatlan árcsökkenések erőszakoltattak az országra a határidőüzlet által, a mennyiben nem létező mennyiségeket dobtak formailag a piacra s mi kereskedők s természetesen a termelők is kénytelenek voltunk gabonánkat minden fogható ok és magyarázat nélkül nagy veszteségek árán eladni, csak azért, mert a tőzsdei játékosoknak a lefelé való játék conveniált.

A határidőüzlet fentartásáért küzdök ama állítással, hogy az effectív gabonakereskedelemben van leginkább szüksége a határidőüzlet fentartására, mert módot nyújt effectív vételeivel és eladásával szemben az ugynevezett fedezésekre, sem állja meg a gyakorlat tapasztalatainak kritikáját. Lássunk egy példát: Valamely malom elad nagy mennyiségű lisztet előre, azaz olyképp, hogy nem rendelkezik a megfelelő búzával. A malom, hogy minden eshetőséggel szemben fedezve legyen, a megfelelő búzát megveszi papiroson. Már most mi történék, ha nem volna papirosuba? Az illető malom a búzát effectív keresnéssel az effectív kereslet következtében az effectív buza jobban volna értékesíthető, holott a határidőn történt vétel az effectív búzát nem érintette s a malom addig vár az effectív beszerzéssel, míg az effectív kínálat az ölébe hozza. Nem juthatott tehát a természetes kereslet kifejezésére.

Felmerül itt a kérdés, szükséges-e egyáltalán a hosszú határidőre szóló üzlet a gabonakereskedelemben? Szerintünk éppenséggel nem, mert féktelen speculációra ingerel s nemzetgazdaságilag meg nem indokolható, annál kevésbé, mert a gabonaüzletet kiszolgáltatja egyes hatalmas és egyes mindent kockáztató cégeknek, megnehezítve a szolid kereskedők existenciáját.

Hogy az ugynevezett fedezeti üzletek sem nyújtanak biztonságot, bizonyítja azon sajnálatos körülmény, hogy az utolsó tíz évben gabonakereskedők egész sorozata ment tönkre a határidőüzlet által, dacára annak, hogy az összes elővigyázati szabályok szemeltartásával végeztek fedezeti köteleseiket effectív üzleteiknek biztosítására a határidőüzletben.

Ekként körvonalazva felfogásunkat, mi effectív üzletekkel foglalkozó gabonakereskedők elítéljük a fedezetlen határidőüzletet minden formában, elítéljük munkanélküli könnnyű keresetire ingerlő volta miatt is s örömmel üdvözöljük az annak megszüntetésére irányuló mozgalmat!

Erezzük ugyan, hogy állásfoglalásunk ilyen eminenter fontos gazdasági kérdésben, melynek mélyreható tanai körül a legnagyobb nemzetgazdák eredménytelenül vitakoznak, nem tarthat igényt tökéletességre, de azt tapasztaljuk, hogy a mai forma fen nem tartható s olyan megoldás keresendő, mely a kereskedelem szabadságának megóvása mellett, a termelés és fogyasztás érdekeit igazságos összhangba fogja hozni.

Ezeket a tisztelet egyesület szíves tudomására hozva, vagyunk kiváló tisztelettel Nagykanizsán, 1907. július 22-én. Grünhut Fülöp és Fiai, Danneberg és Weisz, Heltai József, Reichenfeld Izidor, Alstädter és Loewy.

Miniszteri rendeletek.

A földművelési miniszter rendelete a száj és körömfájás terjedésének megállítására tárgyában.

I.

A ragadós száj- és körömfájás tárgyában kiadott 1904 évi 24500 sz. itteni körrendeletben

előírt intézkedések szigorú következős végrehajtásával sikerült ugyan már elérni azt, hogy a ragadós száj- és körömfájás az ország területén nagyobb elterjedést nem csak nem nyerhetett, de a fertőzött községek száma május végére 2—5 községre csökkent le.

A tavaszi idő beálltával azonban, a midőn a gazdasági munka és a legeltetés megkezdődött s az állatforgalom élénkült, a betegség ismét terjedni kezdett s jelenleg már 8 vármegye 21 községe van ragadós száj és körömfájással fertőzve.

Elérkezett tehát annak ideje, hogy ezen kiválóan fertőző betegség korlátozására minden lehető intézkedés megtéessék, nehogy állatkereskedelmi érdekeinket súlyos veszteség érje.

Amint a beérkezett jelentésekből sajnosan tapasztalom, a közvetlenül érdekelt állattartó közönség egy része a betegségnek igen enyhe lefolyásánál fogva nem tulajdonít oly jelentőséget, mint kellene és így a bejelentési kötelezettségnek vagy egyáltalában nem vagy csak késedelmesen, napok sőt hetek múlva tesz eleget.

Ennek tudható be, hogy közegeimnek a betegség végleges elfojtására irányult tevékenysége a múltán remélt teljes sikert még nem hozta meg. De ezenfelül azt is tapasztaltam, hogy egyes hatóságok a betegség bejelentése és az óvintézkedések megszervezése körül előforduló mulasztásokat nem torolták meg oly szigorral, hogy az által példát szolgáltatva, egyeseket a hatósági intézkedések kijátszásától visszatartsanak.

Azon nagy közgazdasági érdekekre való tekintettel, a melyek a ragadós száj és körömfájás gyors és teljes elfojtásához fűződnek, el nem mulaszthatom az érdekelt állattartó közönséget és hatóságokat ezen állati betegség elleni védekezés nagy jelentőségére és annak terjedéséből az állatkivitelre és értékesítésre háruló veszélyekre újból figyelmeztetni.

Miután pedig a betegség jelenlegi elterjedése mellett annak helyhez kötését még mindig remélhetem akkor, ha az állattartó közönség a hatóságokat és a szakközvegeket a betegség elfojtására irányuló törekvésében a maga részéről is jóakarattal támogatja s ha a hatóságok a betegség elfojtására előírt óvintézkedéseket legszigorúbban foganatosítják és azoknak pontos betartását élénken ellenőrzik, felhívom a törvényhatóságot, hogy 1. a legkiterjedtebb módon figyelmeztesse az állattartó közönséget arra, hogy a száj- és körömfájás egyike azoknak a ragadós állatbetegségeknek, mely úgy bel- mint külállatforgalmi szempontból nagyobb jelentőséggel bír, miért is a betegség fellépése ellen a saját érdekében minden lehető módon védekezzenek és ha valahol a betegség a legnagyobb elővigyázat dacára is fellépett, azt az első tünetek észlelése után azonnal jelentse be a községi előjáróságnak és a betegség elfojtására elrendelt intézkedéseket a legpontosabban végrehajtsák s azoknak általában pontos betartását maguk is ellenőrzik; 2. utasítsa a községi előjáróságot, hogy a ragadós száj- és körömfájás vagy annak gyanúja esetén az 1888 évi 40000 sz. itteni végrehajtási rendelet 211. §-a, illetve az 1904 évi 24500 sz. itteni rendelet I. fejezetének 1. pont A/ tételében előírt rendelkezésekhez szigorúan alkalmazkodjanak s az előírt óvintézkedéseket pontosan foganatosítsák.

Utasítsa továbbá az I. fokú hatóságokat, hogy ha bármi uton ragadós száj- és körömfájás vagy annak gyanúja jut tudomásukra, a betegség hatósági megállapítása végett szakközvegeket azonnal a helyszínre küldjék ki s lehetőleg maguk is szálljanak ki s a betegség megállapítása esetén az 1888 évi 40000 sz. itteni végrehajtási rendelet 211—224 §-ában, illetve az 1904 évi 24500 sz. itteni rendeletben előírt intézkedéseket a legszigorúbban foganatosítsák, a községi előjáróságot a teendőik felől oktassák ki, az elrendelt óvintézkedések pontos betartását maguk is ellenőrzik és szakközvegeik által ellenőriztessék és akár a betegség bejelentése, akár az elrendelt óvintézkedések betartása körül mulasztásokat tapasztalának, a mulasztásokat a legszigorúbban torolják meg.

Figyelmeztesse egyúttal a hatóságokat és szakközvegeket, hogy amennyiben a betegség elleni védekezés vagy a fertőtlenítés nem kellő kivitelre körül az ő részükéről a legcsekélyebb mulasztást is tapasztalnak, a mulasztó közeg ellen a legszigorúbban fogok eljárni; 3. a ragadós száj- és körömfájásnak vasuton szállított állatokkal

az országban való széthurocolása, esetleg Ausztriába vagy vámkülföldre való kihurocolásának megakadályozása végett utasítsa a marharakodó államasokhoz kirendelt állatorvos szakértőket, hogy az elszállításra kerülő állatok vizsgálásánál a legügyelmesebb gondossággal járjanak el, az állatokat darabonként fokozott alaposággal vizsgálják meg, mert a vizsgálat körül tapasztalt legkisebb mulasztás esetén a vasuti szakértői teendők alól felmenteni fogom. 4. A ragadós száj- és körömfájás állatvásárok utján való terjesztésének megakadályozása végett az 1904 évi 24500 sz. itteni rendelet II. fejezetének 2. pontját oda módosítom, hogy ragadós száj- és körömfájással szórványosan fertőzött községben tartandó állatvásárokat hasított körmű állatok felhajtása ezentul csakis előzetes külön engedélyem mellett szabad. 5. Minthogy a ragadós száj- és körömfájásban beteg állatok teje, a benne foglalt ragályanyag következtében, kiválóan alkalmas a ragadós száj- és körömfájás terjesztésére, a tej forgalomba hozatalát szabályozó 1890 évi 34373 sz. itteni rendeletben előírt óvintézkedéseken felül ezennel elrendelem, hogy fertőzött községekben tejgyűjtő telepekről a soványtej csakis előzetes felforralás után hozható forgalomba, illetve adható vissza magánfeleknek. 6. A betegség sikeres elfojtása érdekében az elrendelt óvintézkedések pontos betartásának ellenőrzése, a beteg állatok gyógykezelése, a fertőtlenítés legpontosabb keresztülvitele s általában a betegség elleni védekezés körül az állattartó közönség utbaigazítása végett hajlandó vagyok egyes jelentékeny állatállományú fertőzött községekbe a hatóságok indokolt előterjesztése alapján is a betegség tartamára külön állatorvost kirendelni. 7. Végül megjegyzem, miszerint nem zárkozom el attól, hogy egyes hatósági és községi közegek, kik a betegség bejelentése, elfojtása és a fertőtlenítés pontos keresztülvitelénél rendkívüli sikert érnek el, a hatóság indokolt javaslatára kivételesen bizonyos jutalomban részesítem.

Elvárom, hogy a törvényhatóság a ragadós száj- és körömfájás elfojtására irányuló törekvésében a legnagyobb mértékben támogatói fog és a maga részéről is mindent megtesz a betegség tovább terjedésének megakadályozása és elfojtására.

II.

Az adómentes benzin árának megállapítása.

A benzinmotorral dolgozó kisiparosok és kisgazdák részére szükséges adómentes benzin piaci és mérsékelt eladási árának szabályozása tárgyában az 1905 évi december hó 3-án ad 67749 sz. a. kelt itteni leirat kapcsán értesítem az egyesületet, hogy a fentemlített adómentes motorbenzin mérsékelt eladási ára folyó évi augusztus hó 1-től a folyó évi november hó 30-áig terjedő időszakra, illetőleg további intézkedésig métermázsánként 24 (huszonnégy) koronában állapított meg.

A mérsékelt eladási árak ezen emelkedése természetes következménye a nyílt piaci benzin ár tetemes emelkedésének, a mi a fogyasztás megnövekedésében és a termelés csökkentésében leli magyarázatát. Mindazonáltal a most megállapított mérsékelt eladási ár a benzin jelenlegi piaci árával szemben lényeges és pedig mintegy 5—6 korona engedményt képez.

Egyben értesítem, hogy a szóban forgó egyezményt újabb két petroleum finomító gyárra kiterjesztettem, úgy hogy a fentjelzett rendeletben megállapított árak mellett a kisiparosok és kisgazdák részére adómentes motorbenzint mérsékelt áron a következő gyárak fogják szállítani:

1. Kőolaj finomító gyár részvénytársaság Fiume és Brassó.
2. Budapesti ásványolajgyár részvénytársaság, Budapest.
3. Magyar petroleum ipar részvénytársaság Budapest.
4. Bihar-Szilágyi olajipar részvénytársaság, Mezőtelegd.
5. Szab. oszt. magy. államvasúttársaság magyar bányái, hutái és uradalmainak oravicai kőolajfinomító gyára, Oravica.
6. Apolló kőolajfinomító gyár részvénytársaság, Pozsony.
7. Orsovai petroleumfinomító gyár részvénytársaság, Orsova.
8. Baruch Jeremiás petroleumgyáros, Marosvásárhely.

9. Felsőmagyarországi kőolajfinomító részvénytársaság, Turócszentmárton.

10. Első sátorlajuhelyi petroleumfinomító részvénytársaság, Sátorlajuhely.

11. Hazai kőolajipar részvénytársaság, Budapest.

Felhívom az egyesületet, sziveskedjék saját hatáskörében gondoskodni arról, hogy a fenti intézkedésről az érdekelt gazdaköznség mielőbb értesülést nyerjen.

III.

Mesterséges takarmányoknak a katonaságnál való felhasználására vonatkozó leirat.

A mesterséges takarmányokból készülő szénának a hadsereg terménybeli szükségleteinél való figyelembe vétele érdekében a termelők ismételt kifejezett óhajtásainak eleget teendő, a cs. és kir. közös hadügyminiszter urhoz megkeresést intéztem.

Közbenjárásomra nevezett miniszter ur ez irányban kísérletek tételét rendelvén el, ennek eredménye gyanánt arról értesített, hogy a here és herefűszéna, továbbá a muhar és zabos búkköny a hadsereg ló állományának rendszeres ellátásánál általában nem alkalmazható ugyan, azonban esetleg és korlátozott mérvű használatukat mégis engedélyezi.

A cs. és kir. közös hadügyminiszter ur e tárgyban kiadott rendeletének lényegét szives tudomásul és az érdekelt termelők tájékoztatása végett a t. Czimmel a következőben közlöm.

A herefűszéna, herefűszéna, muhar és zabos-búkköny takarmányozási kísérletei tárgyában kiadott hadügyminiszteri rendeletre beérkezett jelentésekből az tűnik ki, hogy eme takarmányokat a lovak szivesen eszik és egy-két esettől eltekintve — általában kedvező befolyással vannak a lovak egészségi állapotára és munkabírására.

Mivel azonban e takarmányokat a gazdák rendszerint csak csekélyebb — a saját szükségletet fedező mértékben szokták termelni és a közönséges réti szénánál 15-20%-al drágábbak, ennél fogva a rendes takarmány anyagok sorába felvehetők nem voltak s így az önkezelésű és bérleti állomásokon ezentúl is szálal takarmány kizárólag széna fog beszeresztetni illetőleg biztosítani.

Nem esik azonban kifogás alá, ha az önbeszerzéssel megbízott csapatok szénailletményük egy részét eme takarmányokkal helyettesítik, a mennyiben ezzel a szálal takarmány megállapított illetmény sulya csökkenést nem szenved. Here és herefűszéna etetésénél azonban a lovak köhögése és bélbetegségeinek elkerülése végett a szálal takarmány illetmény kétharmad részben réti szénából — ha pedig szalmát takarmányoznak — az adag fele részben ez utóbbiból álljon.

Bérleti állomásokon a bérlő és csapatok kölcsönös megegyezésével hasonlóképp helyettesíthető a biztosított széna illetmény egy részére, ha ezzel nincsen áremelés vagy a szálal takarmányul illetménynek leszállítása egybekötve. Here és herefűszéna alkalmazásánál az illetmény legalább kétharmad részben szintén réti szénából adagolandó.

Végül az élelmezési intézetek az önkezelésű ellátás céljára a szóbanlévő takarmányokat réti széna helyett — here és herefűszénaiból azonban a szállított összmenyiségnek csak egyharmad részéig — szintén átvehetik, ha az szerződés szerinti áron szállíttatnak.

Minden esetben azonban a beszerzett vagy réti széna helyett átvett takarmányok a minőségre nézve megállapított követelményeknek kell hogy megfeleljenek.

Ezek az intézkedések a szolgálati szabályzatban előjegyzendőek és a vételi hirdetésekben közzéírva teendők.

IV.

A földművelési miniszter rendelete a borhamisításra vonatkozólag.

A hazai bortermelés érdekében különös sulyt helyezek arra, hogy a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmáról szóló 1893 : XXIII. törvényeikk rendelkezései mindenki által szigorúan megtartásának.

E célból mindenképp előtt szükségesnek tartom, hogy a közönség a legkiterjedtebb módon tájékozottassék az idézett bortörvénynek s e törvény végrehajtási rendeletének (1897. évi 53850. keresk. min. szám) különösen azon rendelkezé-

seiről, s melyek a borkezelésre vonatkozó korlátozásokról és tilalmakról szólnak.

Ennél fogva mult év szeptember hó 1-én 7481/eln. szám alatt kelt rendeletem képesen felhívom a Czimet, hogy az ez évi szüret megkezdése előtt intézkedjék az iránt, hogy az érdekeltek saját érdekükben — a legkiterjedtebb módon leendő közzététel (hirdetmények, kidobolás stb.) útján különösen arra figyelmeztetessenek, hogy a bortörvény (1893 XXIII. t. cz.) és az idézett végrehajtási rendelet értelmében a mustba vagy borba ugyszintén a már kész kiejert törkölyborba, vizet keverni bármilyen mennyiségben is feltétlenül tilos, továbbá, hogy tilos a természetes bornak törkölyborral, vagy gyümölcsborral való összekeverése (összeházasítása) is. A víz használata csak a törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az idézett végrehajtási rendeletben körülírt korlátozással.

Figyelmeztetendők továbbá az érdekeltek arra is, hogy a ki a tiltott módon készített, vagy kezelt bort forgalomba hozza, vagy eladja, az az 1893 : XXIII. törvényeikk értelmében 600 K-ig (Hatszáz koronáig) terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, a ki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyaggal keveri, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri — mint mesterséges bor készítője, — 2 hónapig terjedhető elzárással és ezen felül még 600 (Hatszáz) koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik s ezen kívül az illetőktől a tiltott módon készített vagy kezelt bor még el is koboztatik.

Bebessy Judit.

Irta: Vajda Péter.

(Folytatás.)

Mult a tél. — Az alvó természet ébredni készült.

A nap meleg sugara felolvasztotta a föld takaróját, kifakasztotta a fák rügyeit, a mezőt zöld pázsittal vontta be.

Benépesült és a visszatért madarak dalától zajos lett a határ. Az udvarház eresze alá is megérkezett a fecskepár, hogy ősszel itt hagyott fészket elfoglalja.

Minden minden új életre kelt.

A mindent éltető természet új életre adott a sebesült Tóth István uram izmaiba is, a tavasz beálltával napról-napra erősebbé, gyógyultabbá vált.

A ház eresze alatt fészkelő fecskepár csicseregése volt ébresztője, altatója. S midőn hí ápolója Bebessy Judit nagyasszony hozzájárulásával szobáját elhagyva, az Isten szabad ege alá, a kert illatos virágai közé kimehetett, hogy a nap éltető sugaraiban bágyadt tagjait éleszthesse, — könyhullatás közt rebegett halát hűsleges ápolójának és annak áldott kezeit forró csókjaival halmozta el.

Mintha villám cikázott volna át: Bebessy Judit testén, úgy megremegett bele és mesésen érdekes halvány arcát hirtelen lángoló pir borította be, mintha egy hosszantartó bódító, édes álomból ébredett volna fel és ezt az édes álomot most ébren is tovább álmodná; — hisz álmának ábránd képe — mely jóságos tündérként jelent meg betegágyánál, hogy boldogságot sugárzó tekintetével reményt, áldott kezével irt csepegtessen fájó sőbére, bájos mosolyával pedig zaklatott lelkének fel-felujuló fájdalmait feledtesse és megkövesültnék hitt szívében az élet örömét, boldogságot adó szerelmet életre hívja, — álmának nemesak muló tüneménye, hanem a megtestesült valóság vala.

Betegsége után újjá született. Szeretett. Megszerette szive egész melegével, lelke egész valóságával a szép özvegyet, Bebessy Juditot.

* * *

És mégis a mult emlékei feltáruáltak lelkében, szerencsétlennek, boldogtalannak érezte magát.

Alig várta teljes felépülését, hogy e kedves helyről örökre távozzék és itt hagyja azt, kinek egy tekintete, egy mosolya feledteté vele zaklatott életének összes keserveit, minden fájdalmait; kinek önfeláldozó hűsleges ápolásáért, odadó szeretetéért egy egész élettel adósává vált.

Alig várta távozásának idejét; mert tudta, érezte, ha még sokáig marad, úgy titkát, szerelmét elárulja, pedig neki már szeretni többé nem lehet, nem szabad.

Nem szabad, mert ajkának csókja méz helyett

mérget, — szerelme pedig boldogság helyett csak boldogtalanságot nyujtana osztályrészül annak, kiért életét áldozná.

Boldogságának útját vágja ama titok, mely mindekkoráig féregként rágta lelkét, kétségben és bizonytalanságban tartotta, és tartja jelenben is zaklatott életét: feleségének titokzatos eltűnése.

Ugyanis Tóth István uram, amikor is egy hosszú távollét után, otthonába visszatért volna, hogy a csaták fáradalmait családi feszében, feleségének ölelő karjai közt kipihenje és két szép, gagyogó gyermekének körében a kiállott szenvedéseket feledje, — kedves gyermekeit anyjuk nélkül, árván, elhagyottan találta. Családi szentélyének fénye, büszkesége, hites felesége eltűnt. — S mintha a föld nyelte volna el, vagy a pokol lakói üznék csalárd játékaikat, eltűnt anélkül, hogy távozásáról, hova tünéséről bárkinek is halvány sejtelme lett volna. — Csak a rosznyelvek adták szárnyra a Tóth István uram lelkét vérig sértő és porig lealázó hirt, mintha egy a Thököly fejedelem udvaránál járt hatalmas török főurnak híres szeméi tették volna rabbá gyermekeinek anyját, szemre való feleséget.

De miután felesége hitvesi hűségében sohasem csalódott, — az anyának gyermekei iránti rajongó szeretetét pedig ismerte, tudta, — bármiként töprengett és hánytá vetette gondolataiban a megfoghatatlannak látszó dolgot, eltűnésének igaz okát adni nem tudta.

A kétes hirt, mit a rosz nyelvek koholtak, terjesztettek, rágalomnak tartotta, szive, lelke nem tudta, nem merte igaznak tartani.

Eltűnt hitvesét kereste, kutatta. Messze földet bejárt, azonban még hirt sem hallott felőle sohasem.

Megsíratta elvesztett boldogságát. Enyhülést, vigasztalást a csaták zajában és gyermekei szeretetében keresett és talált. Lelki fájdalmainak gyógyítását pedig a legjobb orvosra: az időre bízta.

Midőn Thököly fejedelem elbujdosása után fiaival e vidékre költözött, itt senki sem ismerte féltett titkát, átélte boldogtalanságát, reménytelen lelki világát. És mintha csak a sors szeszélye üzné játékaikat vele, akkor amikor is megsebesülése és a szép özvegy Bebessy Judit gondos ápolása feledteté vele a multat, felébredtetten szívében a szunnyadó szerelmet, az élethezi vágyat, csak azért, hogy szerelmének tudatára ébredése után nyomorultabbnak, boldogtalannabbnak érezze magát.

Feldult lelki világában is erősnek érezte magát, de csak érezte, mert amikor elérkezett az idő, hogy e kedves tanyát itt hagyva végleg távozzék és újra kilépjen az életküzdelmek tengerére, — a bucsuzás pillanatában, midőn szemben állva egymással tekintetük találkozott, e tekintetük szívük mélyéig hatolt és anélkül, hogy ajkukon egy szót kiejtettek volna, átéreztek a válás fájdalmát.

(Folyt. köv.)

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammonként

| | minőség szerint | Kor.-tól | Kor.-ig |
|----------|-----------------|----------|---------|
| búza | | 20.50 | 21.— |
| rozs | | 16.60 | 16.20 |
| árpa | | 16.— | 16.— |
| zab | | 15.— | 15.60 |
| kukorica | | 15.50 | 15.60 |

Nyilt tér.*)

NESTLÉ

GYERMEKLISZTJE

csecsemők, lábbadozók, gyomor-bajosok részére.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

Gyermekápolásról ismertető iratok ingyen kült: NESTLÉ

Bécs I. Biberstrasse 11.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Laptulajdonosok: dr. Csák Károly és Udvardy Ignác.
Társzerkesztő: Sárközy Viktor.

Eladó borok.

Eladó tisztán kezelt,
jó minőségű **rizling óbor**
2858 liter, **fehér óbor** 523
liter

Skublics István
földbirtokosnál Besenyő, u. p. Zalaegerszeg.

1148/a. 1907. szám.

Hirdetmény.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az 1907. évi július hó 4-én kelt 52670. számú rendeletével a **csáktornyai állami polgári iskola épület helyreállítását** 4856 korona 30 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az **1907. évi szeptember hó 11-ik napjának délelőtt 11 órájára** a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz, vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történetét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1907. évi augusztus hó 14.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Zalaszentgróton 30 év óta fenálló

kovácsműhely,

esetleg lakással együtt a Főutcán a legjobb forgalmu helyen elköltözés miatt **azonnal átvehető.**

Bővebb felvilágosítás

Fehér Károly bognár-mesternél

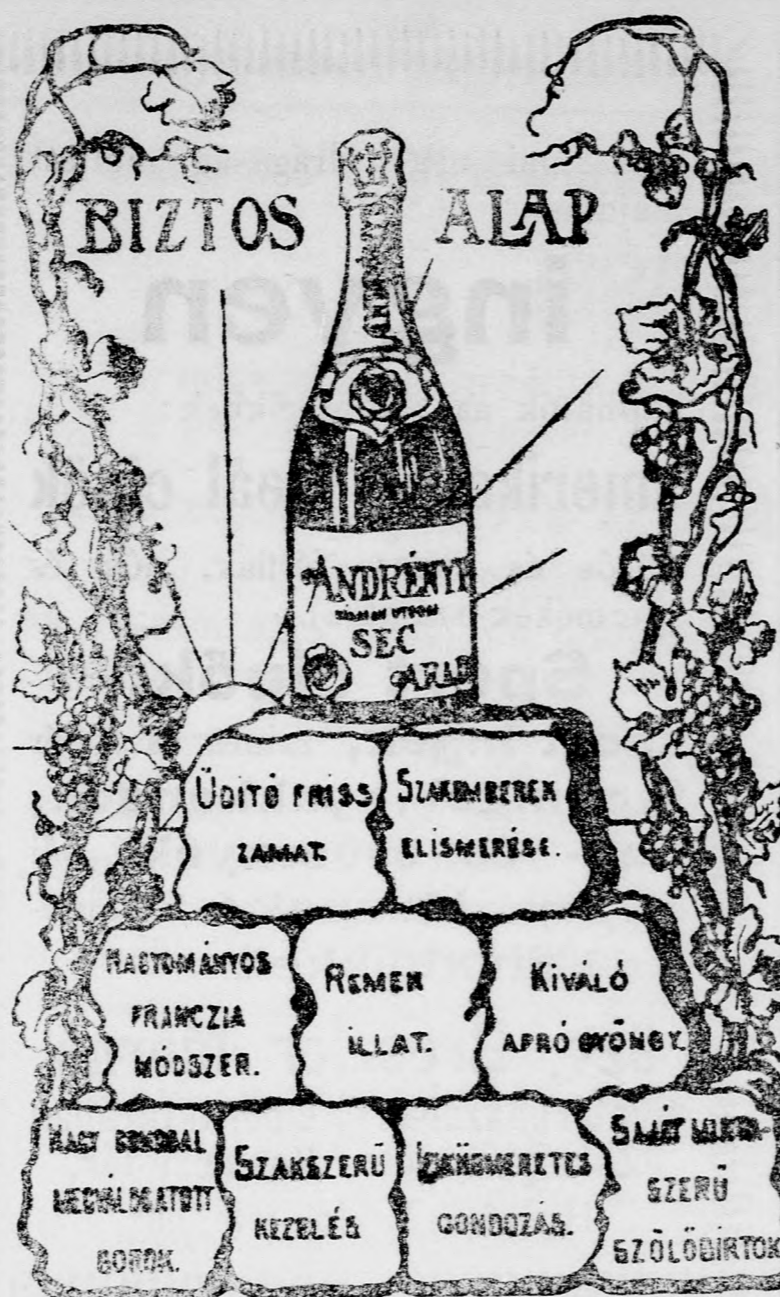
Zalaszentgróton kapható.

Birtok

sürgősen kerestetik

bérbe vagy megvételre.

Ajánlatokat a birtok részletes leírásával a kiadóhivatal továbbít.



Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban.

Bach Lajos kályhás mester.

Zalaegerszeg, Fürdő-utca,
Korányi-ház.

Van szerencsém a t. közönség figyelmét felhívni a Zalaegerszegen megnyitott üzletemre.

Sok évi kül és belföldi tapasztalat és gyakorlat alapján képes vagyok a szakmámba vágó munkák tekintetében minden igényt kielégíteni.

Elvállalok: új kályhák készítését a legmodernebb kivitelben; fűtő berendezések felállítását, vagy átalakítását; kályhák átrakását és javítását; takaréktűzhelyek és fűtőszoba berendezések felállítását, falburkolatok készítését stb.

Jutányos árak, pontos és gyors kiszolgálás.

Minél számosabb megrendelést kérek s üzletemet a közönség jóindulatába ajánlom.

Idős és ifju embereknek

ajánlatos dr Müllernek több bővített kiadásban megjelent, a **megzavart ideg** és nemi rendszerről, valamint ennek radikális gyógy módjáról írt művét okulásul elolvasni.

1 K 20 fillérnek bélyegjegyekben való beküldése ellen borítékban megküldi:

Curt Röber, Braunschweig.

Itt az idő

gyermekünk iskolai ruháinak beszerzésére. E célra legjobban ajánlhatjuk a

Schütz áruházat,

ahol a nagy választék figyelmes kiszolgálással, a jó minőség olcsó árakkal párosul.

A Schütz áruházban

vehetünk fű öltönyt, kész inget, alsó nadrágot, nyakkendő stb. Leánykák részére gyapju és mosókelmét, fehérneműt, kész felöltőt, gallért, kötényt, paplant stb. Mindenkinek saját érdekében áll, hogy ilyenmü szükségletét szerezzé be a

Schütz áruházban.

Tüzifa eladás.

Bükk-, cser- és tölgyfa hasáb 125—130 ctm. magas erdei öleken kapható. Zalalövő közelében levő erdőben átvéve.

Ugyanott 300 darab tölgyfa kertsas is kapható.

Venni szándékozók forduljanak

HILMAYER ZSIGMOND-hoz
Zalalövön.

Pénz!

Jelzálogkölesönöket 4%-ra közvetít, — drágább adóságokat konvertál a legelőnyösebb feltételek mellett és előleg nélkül.

Hitelforgalmi vállalat

Zalaegerszeg, Csányi-utca 27. sz.

HORVÁTH IMRE

műlakatos és fegyverműves, varrógépek, kerékpárok, vadászfegyverek, forgópisztolyok és házi csengők kereskedése az „Arany kulcs”-hoz
ZALAEGRSZEGEN.

A nagy közönség figyelmébe ajánlom dusan felszerelt raktáramat.

Vadászfegyverek, forgópisztolyok, új, eredeti Merkur kerékpárok, varrógépek, takaréktűzhelyek és ezekhez való mindennemű alkatrészek kaphatók.

Elvállalom kezesség mellett fegyverek szakszerű javítását, barnítását; készítek mindennemű diszműlakatos munkát, kapukat, sűrűcsokat stb.

Nagy javító műhely.

Törekvő emberek figyelmébe!

T. SZÜCS MIHÁLY és TÁRSA cég
Nagyváradon, fűzcs fatelep 3. szám alatt.

Ajánlja új alaku és igen célszerű törvényesen védett, saját rendszerű **hornyolt, cement, tetőcserép kézi gépeit.** Cement és homok-keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető. Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építések és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyakorolhatják, mivel a gépek hordozhatóak és bárhol felállíthatók. Az üzlet megkezdésére legalkalmasabb az őszi időny. — Kérjük mielőbb érdeklődni. — Bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskedjék, hol a gyártás módja a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

Birtok eladás.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy a vizslahidi **réteimet** folyó évi augusztus hó 26-án d. e. 9 órakor a helyszínén megkezdendő önkéntes árverésen egészben, esetleg 1000—1200 négyzet öles részletekben a legtöbbet ígérőnek eladom.

Feltételek nálam megtudhatók.

Vöczköndy László
tulajdonos.

A mai nagy drágaság mellett
majdnem

ingyen

kaphatók az alábbi cikkek:

amerikai és ideál cipők

(fűzős és cugos, férfiak, nők és gyermekek számára).

Sport cipők,

sport ingek, színes és fehér férfi ingek, nyakkendők, nap- és esőernyők, női és gyermek kalapok és mindennemű **divatcikkek**

özv. Breszler Mórné
divatruházában és cipőraktárában
Zalaeegerszeg, Kazinczy-tér,
Horváth Miklós-féle ház.

Diszitsd otthonodat télen, kertedet tavasszal valódi Haarlemi virághagymákkal

8 korona (holl. 4 frt) postautalvány ellenében bérmentve és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországon át mint évenként a mi kedvelt **Normál kollekciót**: 30 jácintot üvegek vagy 40 et cserepek számára, vagy 50-et a kert részére, vagy pedig szobákba való kollekciót 150 drbot 45 cserép számára, vagy 250 drból álló kertbe való kollekciót, vagy a kert és szobákba való 240 drból álló kollekciót (mely egy szép választék jácint, tulipán, nárcisz, crocus, scilla, hóvirág stb. áll).

Gazdagon illusztrált, számos termelési utasítással ellátott főárjegyzék, mely a kollekciók részletes jegyzékét is tartalmazza, ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebelzüchtere „Huis ter Duin”
(A.-G.)

Noordwijk bei Haarlem (Holland).


Ki ne hallott volna a

„Kalapkirályról” Zalaeegerszeg

a pénzügyi palota mellett,

kinél óriási a választék kalap, ing, nyakkendő, gallér, kézelő és zsebkendőkben.

Pécsi keztyű- és bőrönd raktár.

Figyelmes kiszolgálás.   **Jutányos árak.**

Megtekinthető vételkényszer nélkül.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy Zalaeegerszeg Rákóczi-utca 30 sz. alatt, a Némethi bognár-féle házban **villanyerőre** berendezett

gépjavító műhelyt

nyitottam.

Elválllok mindenféle gazdasági gépek, cséplők és gőzmozdonyok javítását, tengelyek leosztályozását, kutak javítását és felszerelését, valamint **henger rovatkolást és csiszolást.** Raktáron tartok legjobb Stüria-féle kerékpárokat, a legolcsóbb árak mellett. Használt kerékpárok előnyösen becsesíttetnek.

Bátor vagyok felemlíteni, hogy tapasztalataimat nagyobb városokban és legnagyobb gépgyárakban szereztem; ezek egyike a Nickolson-féle gépgyár Budapesten, továbbá a Hofherr és Schrantz-féle Bécsben, a Claiton Schulworth-féle szintén Bécsben stb.

Magamat a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradok
kiváló tisztelettel

Fekete István.

Kovács üzlet.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy május hó 1-én **Zalaegerszegen**, Rákóczi-utca 9. szám alatt

Kovács műhelyt

nyitok.

Több nagy városban szerzett tapasztalataim s iparom hosszabb időn keresztül való gyakorlása képesítenek arra, hogy a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Elvállalom a **legfinomabb kocsimunkát** s a **legkényesebb patkolásokat**, valamint a **rosz patkolás miatt elromlott lábak helyreigazítását.**

A patkolási tanfolyamot az állatorvosi akademián végeztem.

Szíves pártfogást kér

HORVÁTH JÓZSEF
kovács mester.

Birtok kerestetik haszonbérbe

100—200 magyar holdig, lehetőleg egy tagban, városhoz, vasúthoz közel. — Ajánlatot és részletes felvilágosítást **lapunk kiadóhivatala** továbbít.

Közvetítők szerződés esetén díjaztatnak.

HIRDETMÉNY.

A zalaegerszegi izraelita hitközség előjárósága ezennel közhirrre teszi, hogy a hitközség tulajdonában levő

imaszékek

a közeledő főünnepektől a jövő évi főünnepekig terjedő egy évre **f. évi augusztus hó 18-ától szeptember hó 8-áig** fognak a hitközségi irodában a megállapított bérösszeg azonnali lefizetése mellett

bérbeadni.

A múlt évi bérlők az általuk eddig bérelt imaszékekre e hó 31-éig elsőbbségi joggal bírnak. Felhivatnak továbbá mindazok, a kik tulajdon imaszékekre vételárral, kamattal vagy átírási díjjal hátralékban vannak, hogy tartozásaikat legkésőbb 1907. évi szeptember hó 5-éig annál is inkább lefizessék, mert ellenesetben az ülésvásárlási szabályzat értelmében imaszékeiket nem használhatják, az ily imaszékek is bárkinek bérbe fognak adni és az előjáróság a hátralékosokkal szemben a tartozás biztosítására nézve egyébként is föltétlenül a szabályzat értelmében fog eljárni.

Figyelmeztetjük egyúttal a n. é. templomlátogató közönséget, hogy a főünnepeken csakis a hitközségi irodában megszerzendő belépti-jegy előmutatása mellett lesz megengedve a templomba belépni.

Azon szegénysorsu egyének, kik ingyen belépti jegyre tarthatnak igényt, legkésőbb f. évi szeptember hó 5-éig a hitközségi irodában jelentkezzenek.

Zalaegerszeg, 1907. évi augusztus hó 16-án.

A zalaegerszegi izraelita hitközség előjárósága.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolszer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glazur« fénymáz 90 f.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 f.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók: **Ján Ferenc** cégnél Zalaegerszegen.
Molnár Ignác cégnél Keszthelyen.

Kereskedők figyelmébe.

A világ legjobb állat táppora a 13652. szám alatt szabadalmazott állatok emésztését elősegítő por.

Kivonat a szabadalmi leírásból.

Jelen találmány tárgya egy eljárás állattáppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések úgy folyékony, mint szilárd táplálékába belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.

Mint a tapasztalatok bebizonyították ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékonyan hat, amennyiben annak ellenálló képességét már az aránylag rövid idejű használat után nagy mértékben növeli.

Kipróbálták elválasztott borjuknál a magyaróvári főhercegi uradalom, lovaknál a kolozsvári 35. tüzérezred állatorvosa, ismét lovaknál az aradi, kassai, kecskeméti, szegedi ezredek parancsnokai és az algyői gróf Kun Kocsárd földm. iskola igazgatója sertések, tehének és juhoknál, Pauer István székesfehérvári, Székely Sándor dési állatorvos, az Adorján, Pétetlaka, Kózd, Battonya falvak bírái és jegyzői, Dobró P. aradi sertés-hizláló, Justh Gyula tornyai uradalmá, továbbá Deronya, Józsefháza és Delboscsecz lelkészei.

A költsékezés 12—18% hízásban visszatérül a gazdának.

Óvakodjon mindenki az utánzatoktól és csakis a védjeggyel ellátott és zárt csomagban a valódi, kapható mindenütt. 1 csomag 36 fillér, 1/3 kilós doboz 1.80 fillér.

Első rendelés 1/2 árban.

Figyelmeztetés!

Ezen táppor nem gyógyszer, hanem csupán az állatok emésztését elősegítő és így az állatok egészségének fenntartására szolgáló szer.

5 kilónál főraktár.

Használati utasítás:

Egy állatnak hetenkint 1 vagy 2-szer 2 dekagramnyi vagyis 2 evőkanállal kis moslék, nedves zab vagy tengeri dara korpa közé keverve adandó be. Baromfiaknak 1 kiló darához 1 kanállal.

Az árak külföldi kereskedésekben 10 dekás csomagokint. Ausztriában 36 Heller, Romániában 50 bani, Szerbiában 40 bani, Olaszországban 40 centim, Bulgáriában 40 stotinki, Oroszországban 10 kopek, Németországban 30 Pfening, Franciaországban 40 centimes, Angliában 5 pence, Amerikában 9 cent. Kereskedők nagy engedelménnyel franco és vámmentesen kapják.

Főltaláló és készítő:

Somogyi Géza, Budapest, Albrecht-ut 6.
Uradalmak és viszontelárusítóknak nagy árkedvezmény!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy irodahelyiségemet a nagy tőzsde mellett levő Weisz Ede-féle házba helyeztem át és ott **tűzifára**, különféle **kőszénre**, **koksra** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 27.

Requiny-féle
Római vértisztító szörp

páratlan szer minden hórbagnál, bujakkórnál, vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.

Nagy üveg 2 kor., 3 üveget 3 kor. utánvétellel küld.

REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII., Kálvária-utca 24.

A híres **RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ** egyedül készítője.

Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI LENVÁSZON
DAMAST

árak csak akkor valódiak,

VALÓDI SZEPESSEGI VÉDŐJEGY ECHT ZIPSER

ha ezen védjeggyel vannak ellátva

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-utca.

PLATONOV
ellismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

A világot bámulatba ejti a
Hammond
írógép.

Kizárólagos elővásárlók:
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Aranylászó-utca 8.

Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FÉLE UGORKATÉL

Szeplő, májfolt, pattanás, miteszer, ráncok eltűnnek az arcáról a valódi angol szépségesszel való bekenés által.

Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 K, puder 1-20 K.

Főosztályi hely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész, Budapest, Andrássy-utca 47.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
SCHULLER FERENCZ

ujjonnan berendezett elsőrangú éttermeiben
Budapest, VI., Andrássy-utca 39.

mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van.

KISS SZERENCSE JE NAGY

VASAROLJON GYŐZNI KISS FELE

SZERENCSE SORSJEGYEI

KISS KAROLY-TÁRSASÁG

BUDAPEST, KÖSSUTH-UTCA 1.

BABYMIRA-CRÉM
legjobb szer kitések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.

Egyedüli készítő:
BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB
5 doboz ára bért. 8 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.

A BREZDAI MOTORGYÁR
részvénytársaság

benzin-, gáz-, szilvázó-motorok és benzin lökéművelő szaktörzsek elismert legjobbak az összes gyártmányok között.

Vasár-
kapcsoló: **CELLÉRT IGNÁC és Tsa**
Budapest, VI., Teréz-körút 42.

Prospektus ingyen.

Pacific
TOJÁS KÉSZÍTMÉNY

tojás-sárgája helyett használható a sütés és főzésnél.

NAGY MEGTAKARÍTÁS.

Kapható minden élelmiszerboltban és drogeriában. Készítő:
STROBENTZ TESTVÉREK R.T.
vegyszerüzem, BUDAPEST.

„Zsorna”-féle
KEPELEJTS védjegyű férfi-nyakendő, kitűző

magyar Ipari

PARIS SZÁLLODA

Szálloda: Bimben Pál

Budapest, VI., Váci-körút 98. sz.

100 szoba 200 K-tól feljebb, kiválóval és villanyvilágítással együtt. Püfők, elegáns kávéház, étterem, Villamos vasúti megállóhely az épület ajándékpark és

Tarcsa gyógyfürdő Vasvármegyében Glaubersótartalmu szénsavdús vasforrások. Természetes szénsavas (acél) és vasas valamint vasláp — (moor) fürdők. — A tarcsai vasláp — mely a Franzeshadihoz hasonló — dr Hankó tanár a tudományos akadémia tagjának vegyelemzése szerint Magyarországon a legjobb sőt a világhírű Marienbadit is jóval felülmúlja ugy vastartalomban, mint szerves alkotórészekben. — Ujjonnan épült modern hidegvízgyógyintézet férfi és női osztállyal. — Kényelmesen berendezett olcsó lakások, vendéglőkben izletes és páratlanul olcsó étkezés, új kávéház, tejesarnok, villanyvilágítás, tézene, szép kirándulások, kellemes hűvös éghajlat, gyógyszerész. — Állandó fürdőorvosok: dr Barta Kornél v. tanársegéd és dr Glüek Gyula a vizgyógyintézet vezetője. — A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, ideges bántalmak, szivbajok, csuzos (reumás) megbetegedések, továbbá légzési, emésztési-, és vizeleti szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 19-től szeptember végéig.

Elő- és utószezonban tetemesen olcsóbb árak. — Tarcsai Károly forrás igen kedvelt borviz és hurutos bántalmaknál kiváló hatása. — Lakás- és ásványvíz megrendelések a fürdőigazgatósághoz intézendők. Kívánatra prospectus. Vasúti állomás, posta és távirat helyben. — Budapestről és Győről „Tarcsa-fürdő” fölratu közvetlen I. és II. osztályú kocsik közlekednek naponként oda és vissza.

Eladó

24 db számfeletti simmenthali fajta

2-3 éves ökörtinó

Eitner Sándor

salomvári gazdaságában.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyru gyógyszerész által

Majna Frankfurt.

Hirdetmény.

Alulírott közlésem, hogy a zalaegerszegi városi téglagyárat bérbevettem és azt a legjobb minőségű téglagyári gépekkel felszereltem.

A gyár ugy kézzel, mint gőzgépjáratással készülő **téglaneműek előállítására teljesen üzembe van helyezve.**

Kapható a legjobb minőségben és legjutányosabb árban: kézzel készült fali-, kut-, burkolat-tégla, lapos- és görbe-zsindely. Géppel készült hornyos-zsindely, alagsó, fali, burkolat-, kongó-tégla (klinker), sima, lapos-zsindely, újabb fajta lapos-zsindely jobbról s balról apró rovátkákkal a víz gyorsabb leboacsátására (igen célszerű és tetszetős) és kapható megrendelésre más, itt föl nem sorolt téglanemű is.

Utálványok lakásomon (Kossuth Lajos-utca 49. sz.) váltaadóok. A lakás telefon-száma 42, a téglagyáré 21.

Zalaegerszeg, 1907. évi augusztus hó 21-én.

BICHLER DÉNES.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az **összes rovarokat gyorsan és alaposan** kipusztítja; üvegen —30, —60, 1— és 2— koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

esakis **poloskák** ellen üvegekben —40, —80, 1 20, 2 60 és 5— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és fűsték-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, VI. ker., Kossuth-utca I.